

Na osnovu člana 2. stav (3) tačka c) i člana 7. stav (1) tačka b) Zakona o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 1/97, 29/02, 8/03, 13/03, 14/03, 9/05, 76/06 i 32/07) i člana 7. Odluke o konačnosti poravnanja ("Službeni glasnik BiH", br. 39/25), Upravno vijeće Centralne banke Bosne i Hercegovine na 7. sjednici, održanoj 10.7.2026. godine, donosi

ODLUKU

o pravilima rada sistema instant plaćanja Centralne banke Bosne i Hercegovine

DIO PRVI: Opšte odredbe

Član 1.

(Predmet)

Odlukom o pravilima rada sistema instant plaćanja Centralne banke Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: (pravila rada i IPS BiH) uređuje se organizacija i rad IPS BiH, učesnici sistema i uslovi učešća, prava, obaveze i odgovornosti učesnika i Centralne banke Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Centralna banka), pravila prijema i izvršenja instant platnih naloga, pravila poravnanja i konačnost poravnanja, upravljanje likvidnošću kao i druga pitanja od značaja za funkcionisanje sistema.

Član 2.

(Cilj)

- (1) IPS BiH obezbjeđuje sigurno, pouzdano i efikasno poravnanje instant platnih naloga.
- (2) Pravilima rada IPS BiH utvrđuju se pravila i standardi kojima se uređuje korištenje IPS BiH kako bi se osigurala sigurnost, stabilnost, zaštita i poštenost IPS BiH.
- (3) Pravila rada IPS BiH primjenjuju se na sve učesnike IPS BiH.

Član 3.

(Definicije)

Pojedini pojmovi korišteni u ovim pravilima rada imaju sljedeća značenja:

- a) IPS je skraćenica od engleskog naziva za platni sistem instant plaćanja (Instant payment system).
- b) Nalog za instant plaćanje je nalog za izvršenje instant kreditnog transfera, koji se može izvršiti 24 sata dnevno, svakog kalendarskog dana u godini.

- c) SCT inst shema (SEPA Instant Credit Transfer) je skup pravila, standarda i procedura za izvršenje instant kreditnih transfera koji omogućava da sredstva budu stavljena na raspolaganje primaocu u realnom vremenu, 24h dnevno, 7 dana u sedmici u skladu s pravilima koja propisuje Evropsko vijeće za plaćanja.
- d) CMB – saldo kreditni memorandum, vrsta računa koji direktni učesnik osigurava za indirektnog učesnika s vlastitim skupom limita.
- e) IBAN (International Bank Account Number) je jedinstvena međunarodna identifikaciona oznaka računa.
- f) ESMIG - (European single market infrastructure gateway) je pristupna tačka koja finansijskim institucijama omogućava sigurnu vezu s platnim sistemima u eurosistemu.
- g) Račun za poravnanje u IPS BiH predstavlja namjenski račun u IPS BiH koji služi za poravnanje transakcija instant plaćanja.
- h) BIC - Bankovni identifikacioni kod je jedinstveni kod od osam ili jedanaest znakova koji dodjeljuje SWIFT. BIC se koristi za identifikaciju određene banke prilikom izvršavanja transakcija.

DIO DRUGI: Uslovi učešća u IPS BiH

Član 4.

Učesnici IPS BiH

- (1) Učesnici u IPS BiH mogu biti:
 - a) Centralna banka;
 - b) banke;
 - c) ostali pružaoci platnih usluga.
- (2) Direktni učesnici u IPS BiH su Centralna banka i banke.
- (3) Indirektni učesnici IPS BiH su svi ostali pružaoci platnih usluga.

Član 5.

(Uslovi učešća)

- (1) Za uključenje u sistem IPS BiH direktni učesnik je obavezan kumulativno ispuniti sljedeće uslove:
 - a) da ima uspostavljenu konekciju na ESMIG,
 - b) da ima odobrenje za obavljanje poslova platnog prometa,
 - c) da ima otvoren račun rezervi kod Centralne banke,
 - d) da je uspješno testiran za rad u IPS BiH prema testnim scenarijima Centralne banke,

- e) da ima otvoren račun za poravnanje u IPS BiH,
- f) da ima potpisanu Izjavu o prihvatanju pravila rada IPS BiH koja je data u Prilogu 1. ovih pravila rada.

(2) Indirektni učesnik pored ispunjavanja uslova propisanih u stavu (1), tačke a), b), d) i f) ovog člana mora imati i zaključen ugovor s bankom direktnim učesnikom u IPS BiH, koja za njega obezbjeđuje likvidnost, o čemu direktni učesnik obavještava Centralnu banku.

(3) Nakon što se ispune uslovi iz stavova (1) i (2) ovog člana, Centralna banka na pisani zahtjev potencijalnog učesnika u IPS BiH donosi akt o statusu učesnika.

(4) Nakon donošenja akta iz stava (3) ovog člana, učesnik je obavezan dostaviti Informaciju o ovlaštenim korisnicima IPS BiH koja se daje na obrascu koji čini Prilog 2. i sastavni je dio ovih pravila rada.

Član 6.

(Upravljanje likvidnošću)

(1) Učesnik IPS BiH mora obezbijediti dovoljno sredstava za izvršavanje transakcija u IPS BiH. U slučaju nedovoljnog iznosa sredstava za pokriće transakcija na strani učesnika, sve njegove transakcije poslane u IPS BiH bit će odbijene.

(2) Direktni učesnik IPS koji sponzorise indirektnog učesnika može da kreira "Credit Memorandum Balance - CMB" za indirektnog učesnika, čime će sve transakcije koje se odnose na tog indirektnog učesnika uticati na CMB.

(3) Direktni učesnik mora pratiti svoje CMB kako bi spriječio obustavu rada indirektnih učesnika koje sponzorise.

(4) Direktni učesnik u IPS BiH transfere likvidnosti (punjenje i pražnjenje računa) vrši na način da punjenje računa izvršava putem organizacione jedinice kod koje drži račun rezervi, a pražnjenje vrši samostalno u interakciji sa IPS BiH. Izuzetno, u slučaju tehničkih poteškoća u komunikaciji sa IPS BiH, učesnik IPS BiH pražnjenje može izvršiti i putem pisanog zahtjeva upućenog nadležnoj organizacionoj jedinici kod koje vodi račun rezervi.

(5) Direktni učesnik u IPS BiH transfere likvidnosti (punjenje i pražnjenje računa) obezbjeđuje tokom radnog vremena sistema bruto poravnanja u realnom vremenu (u daljnjem tekstu: BPRV) podnošenjem zahtjeva nadležnoj organizacionoj jedinici kod koje drži račun rezervi.

(6) Centralna banka može, u slučaju kada su transakcije odbijene zbog toga što direktni učesnik nije na odgovarajući način upravljao računom, naplatiti naknade za neusklađenost zbog ometanja usluge IPS BiH.

Član 7.

(Obaveznost učešća u IPS)

- (1) Svaka banka koja u periodu od 1.1.2026. godine zaključno sa 30.6.2026. godine, izvrši minimalno jedan milion transakcija kumulativno u BPRV i Žirokliring sistemu, obavezna je da bude učesnik IPS BiH od 1.1.2027. godine.
- (2) Svaka banka koja u toku kalendarske godine ostvari preko 500 hiljada transakcija kumulativno u BPRV i Žirokliring sistemu, obavezna je da bude učesnik u IPS BiH, počevši od 1.7. naredne godine.

DIO TREĆI: Upravljanje IPS BiH

Član 8.

(Operater IPS BiH)

- (1) Centralna banka je vlasnik i operater IPS CBBiH.
- (2) Radno vrijeme IPS BiH je 24 sata dnevno, sedam dana u sedmici, 365 dana u godini, uključujući vikende i praznike (24/7/365).
- (3) Centralna banka vodi listu aktivnih učesnika, blagovremeno je ažurira i objavljuje na zvaničnoj internet stranici.

Član 9.

(Obaveze Centralne banke)

- (1) Centralna banka stavlja na raspolaganje učesnicima IPS BiH ažurnu verziju tehničke dokumentacije neophodne za funkcionisanje IPS BiH.
- (2) Centralna banka može preduzeti korektivne mjere prema učesniku IPS BiH koji se ne pridržava pravila rada IPS BiH.
- (3) Centralna banka određuje, mijenja, ažurira i objavljuje tarifu naknada za IPS BiH usluge i iste obračunava i naplaćuje.
- (4) Centralna banka definiše parametre IPS BiH koji su navedeni u **Prilogu 3. i** čine sastavni dio ovih pravila rada.
- (5) Centralna banka učesnicima IPS BiH obezbjeđuje operativnu podršku i podršku upravljanja incidentima.

Član 10.

(Odgovornosti Centralne banke)

Centralna banka obezbjeđuje sigurno i stabilno funkcionisanje IPS BiH u skladu s ovim pravilima i međunarodno prihvaćenim standardima koji se odnose na rad platnih infrastruktura.

Član 11.

(Odricanje od odgovornosti)

- (1) Centralna banka može ograničiti poravnanje platnih naloga među učesnicima, te obustaviti rad IPS BiH na duže ili kraće vrijeme, ako je to nužno, da bi se zaštitili interesi Centralne banke ili učesnika. Izvršavanje platnih naloga se zaustavlja ili ograničava u takvim situacijama i Centralna banka se neće smatrati odgovornom za takvo zaustavljanje ili ograničavanje.
- (2) Centralna banka se neće smatrati odgovornom za obustavljanje ili otežano izvršavanje platnih naloga kad je to posljedica poteškoća na mreži.
- (3) Centralna banka se neće smatrati odgovornom i neće trpiti posljedice i preuzeti eventualnu štetu za neizvršenje, pogrešno izvršenje ili zakašnjelo izvršenje platnog naloga koje je prouzrokovao neki od učesnika, treća strana ili događaj koji se nije mogao predvidjeti ili izbjeći.

DIO ČETVRTI: Pravila obrade

Član 12.

(Instant plaćanje)

U skladu s ovim pravilima rada, instant plaćanje je platna transakcija izvršena putem IPS BiH kod koje se prenos novčanih sredstava, poravnanje između učesnika i stavljanje sredstava na raspolaganje primaocu sredstava izvršava po bruto principu u maksimalnom vremenu za okončanje transakcije od 10 sekundi, pri čemu je poravnanje neopozivo i konačno.

Član 13.

(Izvršavanje platnih naloga i valuta plaćanja u IPS BiH)

- (1) Platni nalozi usmjereni u IPS BiH obavezno glase na BAM.
- (2) Maksimalni iznos pojedinačne transakcije upućene u IPS BiH je 5.000,00 BAM.

(3) Obavezni kanal za iniciranje plaćanja u IPS BiH je mobilna ili elektronska platforma za plaćanje.

(4) Za iniciranje platnog naloga u IPS BiH može se koristiti QR kod (quick response code) u skladu sa specifikacijom koju će objaviti Centralna banka.

Član 14.

(Vremenska oznaka transakcije)

(1) Učesnik IPS BiH na strani nalogodavca mora dodati vremensku oznaku u transakciju instant plaćanja, kojom se označava početak ciklusa vremena izvršenja. Vremenska oznaka označava vrijeme prijema, pri čemu je nalogodavac dao svoje ovlaštenje za ovu instrukciju instant plaćanja, a učesnik IPS BiH na strani nalogodavca primio je instrukciju instant plaćanja.

(2) Učesnik IPS BiH mora generisati vremenske oznake iniciranja transakcije i sve druge vremenske oznake povezane s transakcijama i događajima koji se odnose na IPS BiH, koristeći pouzdan izvor vremena kao što je npr. "NTP stratum 1 server" koji koristi IPS BiH.

(3) Sve poruke o plaćanju se moraju obraditi od početka do kraja u okviru maksimalnog vremena izvršenja u skladu s Prilogom 3. ovih pravila rada.

Član 15.

(Vremenska ograničenja)

(1) Maksimalno vrijeme izvršenja za sve vrste plaćanja, osim fizički zaprimljenih platnih naloga i plaćanja usmjerenih prema Centralnoj banci, definiše se kao:

- a) period od trenutka iniciranja plaćanja do trenutka kada učesnik IPS BiH koji je inicirao plaćanje mora od IPS BiH primiti ili poruku o potvrđi ili poruku o odbijanju s odgovarajućim kodom razloga,
- b) period od trenutka iniciranja plaćanja do trenutka kada učesnik IPS BiH primaoca mora staviti sredstva na raspolaganje korisniku plaćanja.

(2) Maksimalno vrijeme izvršenja za fizički zaprimljeni platni nalog definiše se kao:

- a) period od trenutka kreiranja platnog naloga do trenutka kada učesnik IPS BiH koji je inicirao plaćanje mora od IPS primiti ili poruku o potvrđi ili poruku o odbijanju s odgovarajućim kodom razloga;
- b) period od trenutka kreiranja platnog naloga do trenutka kada učesnik IPS BiH primaoca mora staviti sredstva na raspolaganje korisniku plaćanja.

- (3) Maksimalno vrijeme izvršenja za plaćanja usmjerena prema Centralnoj banci definiše se kao period od trenutka iniciranja plaćanja, do trenutka kada učesnik IPS BiH koji je inicirao plaćanje mora od IPS BiH primiti ili poruku o potvrdi ili poruku o odbijanju s odgovarajućim kodom razloga. Na ova plaćanja ne primjenjuje se rok za stavljanje sredstava na raspolaganje korisniku plaćanja.
- (4) Maksimalno vrijeme izvršenja mora ostati isto bez obzira na kanal za iniciranje plaćanja putem kojeg je plaćanje podneseno, broj transakcija koje je učesnik IPS BiH primio u datom trenutku ili bilo koje druge provjere koje je potrebno izvršiti.
- (5) Budući da dostupnost komunikacijskog kanala i uređaja za obavješćavanje između učesnika IPS BiH na strani nalogodavca i učesnika IPS BiH na strani korisnika te njegovog klijenta može biti nezavisna i od učesnika IPS BiH i od klijenta, ne primjenjuje se vremensko ograničenje na prijem obavješćenja o zaduženju i odobrenju od strane nalogodavca i korisnika. Međutim, učesnik IPS BiH mora odmah poslati obavješćenje klijentu.
- (6) IPT1 Timeout (vremensko ograničenje) je maksimalno dozvoljeno vrijeme od vremenske oznake iniciranja plaćanja do trenutka kada IPS BiH primi poruku o plaćanju od učesnika IPS na strani nalogodavca, kako je definisano u Prilogu 3. ovih pravila rada.
- (7) IPT2 Timeout (vremensko ograničenje) je maksimalno vrijeme od trenutka kada IPS BiH proslijedi poruku o plaćanju učesniku IPS na strani primaoca do trenutka kada IPS BiH mora primiti odgovor od učesnika IPS na strani primaoca, kako je definisano u Prilogu 3. ovih pravila rada.
- (8) IPS BiH će odbiti sve transakcije koje prekorače vremenska ograničenja navedena u stavovima (6) i (7) ovog člana.
- (9) Strogo vremensko ograničenje odnosno "Hard timeout" predstavlja maksimalno vrijeme čekanja učesnika na odgovor IPS BiH, a koje se računa od trenutka vremenske oznake inicijacije plaćanja, kako je definisano u Prilogu 3. ovih pravila rada.
- (10) U slučaju da učesnik na strani nalogodavca u IPS BiH ne dobije poruku od IPS BiH po isteku vremenu "hard timeouta" učesnik na strani nalogodavca oslobađa sredstva nalogodavca i o tome obavješćava nalogodavca.

Član 16.

(Konačnost poravnanja)

- (1) Konačnost poravnanja odnosi se na trenutak kada se instrukcija plaćanja mora smatrati konačnom, neopozivom i nepovratnom. Plaćanje se smatra konačnim kada je odgovarajuća transakcija poravnanja uspješno izvršena i evidentirana u IPS BiH. Nakon poravnanja, transfer

postaje neopoziv, bezuslovan i pravno izvršiv te ne podliježe storniranju zbog insolventnosti ili drugih postupaka koji utiču na učesnika.

(2) Iz operative perspektive, nalog za plaćanje postaje konačan i neopoziv kada IPS BiH, nakon što je uspješno validirao pozitivan odgovor učesnika IPS na strani primaoca, zaduži račun za poravnanje učesnika IPS na strani nalogodavca i istovremeno odobri račun za poravnanje učesnika na strani primaoca.

Član 17.

(Izvještaji)

(1) Centralna banka osigurava da učesnici IPS BiH mogu generisati i preuzimati izvještaje shodno tehničkoj dokumentaciji IPS BiH.

(2) Centralna banka sarađuje sa učesnicima IPS BiH u rješavanju bilo koje vrste nejasnoća vezanih za izvještaje.

Član 18.

(Upravljanje rizicima i sigurnost)

(1) Centralna banka će postupati u skladu s mjerama zaštite podataka, upravljanja rizicima i sigurnosne kontrole, koje uključuju, ali se ne ograničavaju na relevantne zakone, propise i povezane standarde u Bosni i Hercegovini.

(2) Centralna banka osigurava povjerljivost, integritet i sigurnost svojih podataka i informacija u skladu s primjenjivim zakonima, pravilima i propisima o zaštiti podataka, upravljanju rizicima i drugim relevantnim zakonima, propisima i povezanim standardima u Bosni i Hercegovini.

Član 19.

(Upravljanje podacima)

(1) Centralna banka provodi odgovarajuće postupke arhiviranja i čuvanja podataka u IPS BiH.

(2) Centralna banka čuva kao povjerljive sve informacije dobijene putem IPS BiH, osim ako:

- a) su informacije već javno dostupne,
- b) je Centralna banka ranije znala za te informacije, a takve informacije nisu pribavljene uz bilo kakvu obavezu čuvanja povjerljivosti,
- c) se otkrivanje informacija zahtijeva u skladu sa zakonima u Bosni i Hercegovini.

(3) Centralna banka postupa s ličnim podacima u IPS BiH u skladu s važećim propisima iz oblasti zaštite ličnih podataka

Član 20.

(Kontrola i nadzor rada učesnika u IPS BiH)

Centralna banka upravlja, kontroliše i nadzire rad IPS BiH i nadgleda i kontroliše postupke učesnika u IPS BiH.

Član 21.

(Postupanje Centralne banke u vanrednim okolnostima)

Centralna banka u vanrednim okolnostima preduzima sve neophodne mjere za obezbjeđenje nastavka pouzdanog, ispravnog i zakonitog rada IPS BiH, najkasnije u roku od dva sata.

Član 22.

(Upravljanje incidentima)

- (1) Učesnici IPS BiH su dužni dostaviti informacije Centralnoj banci o svim incidentima povezanim s IPS BiH.
- (2) Centralna banka sarađuje s učesnicima IPS BiH na rješavanje incidenata povezanih s IPS BiH.
- (3) Centralna banka može zahtijevati od učesnika IPS BiH da dostavi dodatne podatke, informacije, dokumente i druge relevantne evidencije o incidentu koji je prijavio učesnik IPS.
- (4) Centralna banka može definisati potrebne korektivne mjere i maksimalno vrijeme za njihovo izvršenje kojih se učesnik IPS BiH mora pridržavati radi rješavanja incidenta i njegovog uzroka.

Član 23.

(Podržane vrste transakcija)

IPS BiH podržava sve vrste platnih transakcija u skladu s tehničkom dokumentacijom IPS BiH.

Član 24.

(Dostupnost)

Učesnik IPS BiH mora omogućiti prijem i slanje instant platnih naloga.

Član 25.

(Podaci o platnom nalogu)

- (1) Poruka instant plaćanja (i povezani skup podataka) predviđaju polje za podatke o doznaci, koje se može koristiti za prenos nestrukturiranih podataka o doznaci do 140 znakova.

- (3) Podatke o doznaci koje dostavi nalogodavac u instrukciji za instant platni nalog učesnik IPS BiH na strani nalogodavca mora proslijediti u cijelosti i bez izmjena učesniku IPS BiH na strani primaoca.
- (4) Učesnik na strani korisnika mora primaocu dostaviti primljene podatke o doznaci u cijelosti i bez izmjena.
- (5) Učesnik IPS BiH mora vršiti obradu, (uključujući redovne tokove obrade i tokove obrade izuzetaka), u skladu s ovim pravilima rada IPS i povezanom tehničkom dokumentacijom IPS BiH.
- (6) Plaćanja s datumom i vremenima iz budućnosti nisu dozvoljena.
- (7) Učesnik IPS BiH mora blagovremeno generisati vremenske oznake iniciranja transakcije i sve druge vremenske oznake za sve transakcije i događaje povezane s IPS BiH, u skladu s Tehničkom dokumentacijom IPS BiH.
- (8) Učesnik IPS BiH mora poštivati obaveze u vezi sa skupovima podataka i atributima, u skladu s Tehničkom dokumentacijom IPS BiH.

Član 26.

(Identifikacija učesnika i računa klijenata učesnika u IPS)

- (1) Svi učesnici IPS BiH u skladu s ovim pravilima rada će biti jedinstveno identifikovani putem BIC-11.
- (2) Računi za plaćanje klijenata učesnika IPS BiH identifikuju se IBAN-om.

Član 27.

(Opoziv i zahtjev za opoziv)

- (1) Opoziv u IPS BiH nastaje kada učesnik na strani nalogodavca zatraži poništenje transakcije instant plaćanja.
- (2) Učesnik IPS BiH mora generisati vremensku oznaku iniciranja transakcije kada kreira poruku opoziva, odnosno zahtjeva za opoziv.
- (3) Učesnik IPS BiH koji postupa kao inicijator opoziva može pokrenuti opoziv, odnosno zahtjev za opoziv, u okviru maksimalnog broja dana predviđenih za opoziv odnosno u roku od 13 mjeseci.
- (4) U okviru maksimalnog broja dana predviđenih za odgovor na opoziv inicijator opoziva ne može pokrenuti novi zahtjev za opoziv.

(5) Učesnik IPS BiH primalac zahtjeva za opoziv dužan je odgovoriti na zahtjev u roku od 15 radnih dana.

Član 28.

(Inicijator opoziva)

(1) Opoziv instant plaćanja može pokrenuti učesnik IPS BiH na strani nalogodavca (inicijator opoziva) na način da zatraži poništenje transakcije instant plaćanja. Postupak opoziva može pokrenuti samo inicijator opoziva, koji to može učiniti u ime nalogodavca.

(2) Inicijator opoziva opoziv može pokrenuti u sljedećim slučajevima:

- a) slanje duplikata,
- b) tehnički problemi koji su doveli do pogrešne transakcije,
- c) prevarna inicirana instrukcija.

(3) Zahtjev za opoziv od strane nalogodavca može pokrenuti inicijator opoziva nakon što nalogodavac zatraži od inicijatora opoziva povrat sredstava po osnovu poravnate transakcije instant plaćanja, iz razloga koji nije slanje duplikata, tehnički problemi koji su doveli do pogrešnih transakcija instant plaćanja ili prevarno inicirana instrukcija instant plaćanja.

(4) Inicijator opoziva može odbiti zahtjev nalogodavca za pokretanje opoziva ili zahtjeva za opoziv ukoliko je taj zahtjev podnesen nakon isteka broja dana predviđenog za opoziv, računajući od datuma izvršenja prvobitne transakcije instant plaćanja.

(5) Inicijator opoziva mora obavijestiti nalogodavca da vraćeni iznos može biti jednak prvobitnom iznosu plaćanja ili manji od njega.

(6) Inicijator opoziva ne može poslati drugi opoziv ili zahtjev za opoziv koji se odnosi na poravnato instant plaćanje nakon što primalac opoziva dostavi pozitivan ili negativan odgovor.

(7) Inicijator opoziva može, na kraju perioda predviđenog za odgovor od strane primaoca opoziva, poslati zahtjev za ažuriranje statusa ako inicijator opoziva nije primio nikakav odgovor od primaoca opoziva.

(8) Prilikom prijema i obrade povrata plaćanja, inicijator opoziva mora se pridržavati obaveza propisanih ovim pravilima rada.

(9) Inicijator opoziva saglasan je da se iznos koji se vraća može razlikovati od prvobitnog iznosa instant plaćanja, jer primalac opoziva može odlučiti da inicijatoru opoziva naplati naknadu.

(10) Inicijator opoziva mora odobriti (kreditirati) račun za plaćanje nalogodavca za iznos pozitivnog odgovora na opoziv.

Član 29.

(Primalac opoziva)

- (1) Primalac opoziva mora odgovoriti na zahtjev za opoziv u roku od 15 radnih dana.
- (2) Odgovor na zahtjev za opoziv može biti pozitivan ili negativan. U slučaju pozitivnog odgovora, primalac opoziva vrši povrat sredstava (povrat plaćanja pacs 004). U slučaju negativnog odgovora, primalac opoziva je obavezan navesti razlog za takvo postupanje, što može biti:
 - a) na računu za plaćanje nema dovoljno sredstava,
 - b) račun za plaćanje je zatvoren,
 - c) postoji pravni razlog, koji je potrebno jasno tekstualno obrazložiti,
 - d) primalac odbio dati saglasnost (ako je saglasnost potrebna),
 - e) primalac nije dostavio odgovor u predviđenom roku,
 - f) prvobitna transakcija instant plaćanja nikada nije primljena,
 - g) sredstva iz prvobitne transakcije instant plaćanja već su vraćena.
- (3) Primalac opoziva može izvršiti naplatu naknade inicijatora opoziva samo u slučaju pozitivnog odgovora.

Član 30.

(Istraga)

- (1) Učesnik IPS BiH na strani nalogodavca može koristiti postupak istrage u izuzetnim situacijama povezanim s instant plaćanjima i zahtjevom za opoziv, u kojima učesnik IPS BiH na strani nalogodavca nije primio nikakvu poruku potvrde nakon što je isteklo vrijeme za čekanje (vremensko ograničenje istrage i Odgoda istrage za poruke koje se ne odnose na plaćanje) u skladu s Prilogom 3. ovih pravila rada.
- (2) Učesnik IPS BiH mora generisati vremensku oznaku iniciranja transakcije kada kreira poruku zahtjeva za istragu. Vremenska oznaka označava početnu tačku u vremenu ciklusa vremena izvršenja za zahtjev za istragu.
- (3) IPS BiH ne nameće vrijeme obrade, ne utvrđuje vremensko ograničenje od početka do kraja i ne vrši nikakve provjere isteka vremenskih ograničenja.

Član 31.

(Upravljanje rizicima i sigurnost)

- (1) Učesnik IPS BiH mora postupati u skladu sa svim primjenjivim zakonima i propisima u Bosni i Hercegovini i obavezama u vezi sa SPN/FTA i sankcijama.

(2) Učesnici u IPS BiH su dužni postupati u skladu s primjenjivim postupcima i osigurati da su njihovi interni sistemi adekvatno zaštićeni od internih i eksternih rizika i sigurnosnih prijetnji.

(3) Učesnici u IPS BiH su dužni osigurati povjerljivost, integritet i sigurnost svojih podataka i informacija u skladu s primjenjivim zakonima, pravilima i propisima o zaštiti podataka, upravljanju rizicima i sigurnosti koje objavljuje Centralna banka ili bilo koji drugi regulatorni organ u Bosni i Hercegovini.

(4) Učesnik IPS BiH dužan je odmah i bez odgađanja prijaviti Centralnoj banci sve sigurnosne incidente i sve prevarne ili sumnjive aktivnosti koje se dešavaju u okviru IPS BiH ili u sistemima povezanim s IPS BiH.

(5) Učesnik IPS BiH odgovoran je za sigurnost i zaštitu podataka u vezi s IPS BiH, čak i ako učesnik povjeri konekcije ili druge usluge bilo kojim vanjskim stranama.

(6) Učesnik IPS BiH dužan je preispitivati učinak i primjenjivost svojih kontrola i/ili mehanizama upravljanja rizicima i sigurnošću, te izvršiti potrebna poboljšanja ili nadogradnje radi postupanja po svim promjenjivim rizicima i/ili prijetnjama.

(7) Učesnik IPS BiH mora osigurati da platni nalozi koji se razmjenjuju kroz IPS BiH ne krše zakone povezane sa sprečavanjem pranja novca, finansiranjem terorizma ili sličnim krivičnim djelima. U slučaju bilo kakvog odstupanja od navedenog, učesnik IPS BiH mora takve slučajeve odmah prijaviti Centralnoj banci.

(8) Učesnik IPS BiH dužan je osigurati da se, prilikom odobravanja pristupa IPS BiH, prava pristupa dodjeljuju u skladu sa sigurnosnim principima razdvajanja dužnosti i najmanjih privilegija. Centralna banka može periodično preispitivati ta prava pristupa.

(9) Učesnik IPS BiH mora pratiti i osigurati da njegov pružalac mrežnih usluga za IPS BiH u svakom trenutku osigurava aktivnu vezu sa IPS BiH platformom i održava status pružaoca mrežnih usluga za IPS BiH.

Član 32.

(Upravljanje podacima)

Učesnik IPS BiH dužan je uspostaviti odgovarajuće postupke za arhiviranje i vođenje evidencija, uključujući određivanje perioda čuvanja evidencija o podacima. Učesnici IPS BiH su dužni čuvati podatke, informacije i evidencije tokom perioda čuvanja, u skladu s relevantnim propisima o zaštiti i arhiviranju podataka.

Član 33.

(Upravljanje nedostupnošću)

- (1) Učesnik IPS BiH mora biti sposoban da obrađuje instrukcije za instant plaćanja i transakcije u skladu s ovim pravilima rada, 24 sata dnevno, tokom svih kalendarskih dana u godini, osim u periodima dozvoljenog prekida rada o kojima Centralna banka blagovremeno obavještava učesnike.
- (2) Ova obaveza obuhvata i sve mjere za obezbjeđenje kontinuiteta poslovanja koje je učesnik IPS BiH uspostavio samostalno ili koje su uspostavljene u njegovo ime, a koje imaju za cilj da obezbijede neprekidnu obradu instrukcija za instant plaćanja i transakcija.
- (3) Učesnik IPS BiH mora obavijestiti Centralnu banku najmanje dva radna dana unaprijed ili i kraće u izuzetnim okolnostima o svakoj planiranoj nedostupnosti koja bi mogla ili će uticati na IPS BiH. Obavještenje treba da sadrži sve detalje o uticaju nedostupnosti i njenim uzrocima.
- (4) Učesnik IPS BiH je dužan odmah obavijestiti svoje klijente o svakoj planiranoj ili neplaniranoj nedostupnosti.
- (5) Učesnik IPS BiH mora odmah obavijestiti Centralnu banku o svakoj neplaniranoj nedostupnosti koja bi mogla ili će uticati na IPS BiH.
- (6) Učesnik IPS dužan je unaprijed obavijestiti svoje klijente o svakoj planiranoj i neplaniranoj nedostupnosti koja može ili će uticati na IPS BiH.
- (7) Direktni učesnik IPS BiH koji sponzorise indirektnog učesnika dužan je odmah obavijestiti svoje indirektno učesnike, uključujući Centralnu banku, o svakoj planiranoj nedostupnosti ako planirano održavanje utiče na usluge koje se pružaju njegovim dostupnim stranama.
- (8) Direktni učesnik IPS BiH koji sponzorise indirektnog učesnika dužan ga je odmah obavijestiti uključujući Centralnu banku, o svakoj neplaniranoj nedostupnosti.

DIO PETI: Administracija statusa učesnika

Član 34.

(Suspenzija i isključenje)

- (1) Centralna banka može suspendovati ili isključiti učesnika IPS BiH ili preduzeti druge odgovarajuće mjere radi osiguranja sigurnog, efikasnog i djelotvornog rada IPS BiH ako se utvrdi da je učesnik prekršio ova pravila rada.
- (2) Centralna banka će blagovremeno obavijestiti ostale učesnike u IPS BiH o suspenziji ili isključenju drugog učesnika IPS BiH.

(3) U slučaju suspenzije ili isključenja direktnog učesnika, njegov indirektni učesnik rad u IPS BiH može ostvariti samo preko drugog direktnog učesnika.

Član 35.

(Suspenzija)

Centralna banka može suspendovati učesnika IPS BiH kod kojeg utvrdi nesuklađenost s pravilima rada IPS BiH, čime mu onemogućava rad u IPS BiH u određenom periodu.

Član 36.

(Isključenje)

(1) Centralna banka isključuje učesnika kod kojeg utvrdi kontinuiranu neusklađenost s pravilima rada IPS BiH.

(2) Isključeni učesnik IPS BiH nema pravo na povrat, u cijelosti ili djelimično, bilo kojih naknada koje su nastale i/ili koje je platio prije datuma isključenja ili nakon toga.

(3) Isključenje se smatra konačnim i neopozivim i isključeni učesnik IPS BiH za ponovno učešće u sistemu mora ispuniti uslove propisane članom 5. ovih pravila rada.

Član 37.

(Istupanje)

(1) Banka direktni učesnik IPS BiH koja ne podliježe obavezi iz člana 7. ovih pravila rada kao i indirektni učesnici mogu na vlastiti zahtjev istupiti iz IPS BiH.

(2) Zahtjev za istupanje se podnosi u pisanoj formi, tri mjeseca prije željenog datuma istupanja.

(3) Ako je direktni učesnik koji istupa u funkciji sponzora indirektnog učesnika, prilikom podnošenja zahtjeva iz stava (2) ovog člana dužan je o istom obavijestiti svog indirektnog učesnika.

Član 38.

(Ograničenje slanja naloga)

(1) Centralna banka će banci učesniku na strani nalogodavca onemogućiti slanje naloga za plaćanje u slučaju dva uzastopna perioda neispunjenja obavezne rezerve, u skladu s propisom Centralne banke koji uređuje postupanje banaka po računu rezervi.

(2) Banka učesnik iz stava (1) ovog člana je obavezna obezbijediti prijem naloga za plaćanje od drugih učesnika.

Član 39.

(Rješavanje sporova)

Centralna banka učestvuje u rješavanju eventualnih sporova koji mogu nastati zbog neusklađenog postupanja učesnika IPS BiH s pravilima rada sistema, na način da donosi preporuke za postupanje učesnika IPS BiH, a s ciljem pronalaska mirnog rješenja koje će zadovoljiti sve zainteresovane strane.

DIO ŠESTI: Dodatni servisi IPS BiH

Član 40.

(Vrste dodatnih servisa)

U cilju obezbjeđenja sigurnog, pouzdanog i efikasnog rada IPS BiH i poravnanja instant platnih naloga u IPS BiH, Centralna banka može uspostaviti servise za uslugu provjere primaoca, uslugu korištenja alternativnog načina identifikacije klijenta učesnika (alias baza), kao i druge slične servise koji služe istoj namjeni

DIO SEDMI: Prelazne i završne odredbe

Član 41.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH", a objavit će se i u "Službenim novinama Federacije BiH", "Službenom glasniku Republike Srpske" i "Službenom glasniku Brčko distrikta BiH".

Broj: UV-122-02-1-1024-C/26
Sarajevo, 10.07.2026. godine

**Predsjedavajuća
Upravnog vijeća Centralne banke
Bosne i Hercegovine**

**GUVERNERKA
dr. Jasmina Selimović**

Selma Selimovic 155

CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE

**OBRAZAC: IZJAVA O PRIHVATANJU PRAVILA RADA
IPS BIH****PODACI O UČESNIKU**

Naziv učesnika (iz sudskog registra)	
SWIFT BIC za IPS	
Adresa	
Poštanski broj	
Mjesto	
Telefon	

Izjavljujem da u cijelosti prihvatom operativna pravila za IPS BiH propisana Odlukom o operativnim pravilima za IPS BiH ("Službeni glasnik BiH", broj: _____)

Mjesto i datum

Pečat i potpis ovlaštene osobe

M.P.

Napomena: popunjenu izjavu poslati poštom na adresu Maršala Tita 25, 71000 Sarajevo.

PRILOG 2.

CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE

OBRAZAC: ZAHTJEV ZA AKTIVACIJU/DEAKTIVACIJU OVLAŠTENE OSOBE UČESNIKA IPS BIH**PODACI O UČESNIKU**

Naziv učesnika (iz sudskog registra)	
SWIFT BIC za IPS	
Adresa	
Poštanski broj	
Mjesto	
Telefon	

PODACI O OVLAŠTENOJ OSOBI ZA RAD U IPS-u

Ime i prezime	
E-mail adresa učesnika	
Kontakt-telefon	

Označiti znakom „X“

Aktivacija (nova ovlaštena osoba ili izmijenjena ovlaštenja postojeće ovlaštene osobe)		Deaktivacija ovlaštene osobe (svih ovlaštenja)	
☐	Aplikacija RDM	☐	Aplikacija RDM
☐	Aplikacija TIPS	☐	Aplikacija TIPS
☐	Instruct Liquidity Transfer	Deaktivacija ovlaštene osobe od datuma: _____ godine	
☐	Query All		
☐	Modifying CMB Blocking Status		
☐	Adjust CMB Limit	E-mail adresa na koju želite da se dostavi informacija o deaktivaciji ovlaštene osobe: _____@_____	
☐	Display Broadcast		
☐	New Broadcast		

Mjesto i datum

Pečat i potpis

M.P.

Napomena: popunjen zahtjev poslati poštom na adresu Maršala Tita 25, 71000 Sarajevo.

Parametri IPS BiH

- SCT INST: vremenska oznaka (Timeout): 7 sekundi
- HARD TIMEOUT: 10 sekundi
- Odgoda (Offset) na strani nalogodavca: 1 sekunda
- Odgoda (Offset) na strani korisnika: 0 sekundi
- Vremensko ograničenje (Timeout) za IPT1: 6 sekundi (Vremensko ograničenje za SCTInst vremensku oznaku minus odgoda (Offset) na strani nalogodavca)
- Vremensko ograničenje (Timeout) za IPT2: 7 sekundi: (Vremensko ograničenje za SCTInst vremensku oznaku plus odgoda (Offset) na strani korisnika)
- Maksimalno vrijeme izvršenja za instant plaćanja: 5 sekundi
- Odgoda (Offset) istrage za poruke o plaćanju: 2 sekunde
- Vremensko ograničenje istrage: 9 sekundi (vremensko ograničenje za SCTInst vremensku oznaku plus odgoda (Offset) istrage)
- Odgoda (Offset) istrage za poruke koje se ne odnose na plaćanje: petnaest (15) radnih dana

На основу члана 2. став (3) тачка ц) и члана 7. став (1) тачка б) Закона о Централној банци Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 1/97, 29/02, 8/03, 13/03, 14/03, 9/05, 76/06 и 32/07) и члана 7. Одлуке о коначности поравнања ("Службени гласник БиХ", бр. 39/25), Управни одбор Централне банке Босне и Херцеговине на 7. сједници, одржаној 10.7.2026. године, доноси

ОДЛУКУ

о правилима рада система инстант плаћања Централне банке Босне и Херцеговине

ДИО ПРВИ: Опште одредбе

Члан 1.

(Предмет)

Одлуком о правилима рада система инстант плаћања Централне банке Босне и Херцеговине (у даљнем тексту: (правила рада и ИПС БиХ) уређује се организација и рад ИПС БиХ, учесници система и услови учешћа, права, обавезе и одговорности учесника и Централне банке Босне и Херцеговине (у даљнем тексту: Централна банка), правила пријема и извршења инстант платних налога, правила поравнања и коначност поравнања, управљање ликвидношћу као и друга питања од значаја за функционисање система.

Члан 2.

(Циљ)

- (1) ИПС БиХ обезбјеђује безбједно, поуздано и ефикасно поравнање инстант платних налога.
- (2) Правилима рада ИПС БиХ утврђују се правила и стандарди којима се уређује коришћење ИПС БиХ да би се обезбиједила безбједност, стабилност, заштита и позданост ИПС БиХ.
- (3) Правила рада ИПС БиХ примјењују се на све учеснике ИПС БиХ.

Члан 3.

(Дефиниције)

Поједини појмови коришћени у овим правилима рада имају сљедећа значења:

- а) ИПС је скраћеница од енглеског назива за платни систем инстант плаћања (Instant payment system).

- б) Налог за инстант плаћање је налог за извршење инстант кредитног трансфера, који може да се изврши 24 сата дневно, сваког календарског дана у години.
- ц) SCT inst шема (SEPA Instant Credit Transfer) је скуп правила, стандарда и процедура за извршење инстант кредитних трансфера који омогућава да средства буду стављена на располагање примаоцу у реалном времену, 24h дневно, 7 дана у седмици у складу с правилима која прописује Европски савјет за плаћања.
- д) СМВ – салдо кредитни меморандум, врста рачуна који директни учесник обезбјеђује за индиректног учесника с властитим скупом лимита.
- е) IBAN (International Bank Account Number) је јединствена међународна идентификациона ознака рачуна.
- ф) ESMIG - (European single market infrastructure gateway) је приступна тачка која финансијским институцијама омогућава безбједну везу с платним системима у евросистему.
- г) Рачун за поравнање у ИПС БиХ представља намјенски рачун у ИПС БиХ који служи за поравнање трансакција инстант плаћања.
- х) BIC - Банковни идентификациони код је јединствени код од осам или једанаест знакова који додјељује SWIFT. BIC се користи за идентификацију одређене банке приликом извршавања трансакција.

ДИО ДРУГИ: Услови учешћа у ИПС БиХ

Члан 4.

Учесници ИПС БиХ

- (1) Учесници у ИПС БиХ могу бити:
 - а) Централна банка;
 - б) банке;
 - ц) остали пружаоци платних услуга.
- (2) Директни учесници у ИПС БиХ су Централна банка и банке.
- (3) Индиректни учесници ИПС БиХ су сви остали пружаоци платних услуга.

Члан 5.

(Услови учешћа)

- (1) За укључење у систем ИПС БиХ директни учесник је обавезан да кумулативно испуни сљедеће услове:
 - а) да има успостављену конекцију на ESMIG,

- б) да има одобрење за обављање послова платног промета,
- ц) да има отворен рачун резерви код Централне банке,
- д) да је успјешно тестиран за рад у ИПС БиХ према тестним сценаријима Централне банке,
- е) да има отворен рачун за поравнање у ИПС БиХ,
- ф) да има потписану Изјаву о прихватању правила рада ИПС БиХ која је дата у Прилогу 1. ових правила рада.

(2) Индиректни учесник поред испуњавања услова прописаних у ставу (1), тачке а), б), д) и ф) овог члана мора имати и закључен уговор с банком директним учесником у ИПС БиХ, која за њега обезбјеђује ликвидност, о чему директни учесник обавјештава Централну банку.

(3) Након што се испуне услови из ставова (1) и (2) овог члана, Централна банка на писани захтјев потенцијалног учесника у ИПС БиХ доноси акт о статусу учесника.

(4) Након доношења акта из става (3) овог члана, учесник је обавезан да достави Информацију о овлаштеним корисницима ИПС БиХ која се даје на обрасцу који чини Прилог 2. и саставни је дио ових правила рада.

Члан 6.

(Управљање ликвидношћу)

(1) Учесник ИПС БиХ мора да обезбиједи довољно средстава за извршавање трансакција у ИПС БиХ. У случају недовољног износа средстава за покриће трансакција на страни учесника, све његове трансакције послане у ИПС БиХ биће одбијене.

(2) Директни учесник ИПС који спонзорише индиректног учесника може да креира "Credit Memorandum Balance - СМБ" за индиректног учесника, чиме ће све трансакције које се односе на тог индиректног учесника утицати на ЦМБ.

(3) Директни учесник мора да прати своје ЦМБ да би спријечио обуставу рада индиректних учесника које спонзорише.

(4) Директни учесник у ИПС БиХ трансфере ликвидности (пуњење и пражњење рачуна) врши на начин да пуњење рачуна извршава путем организационе јединице код које држи рачун резерви, а пражњење врши самостално у интеракцији са ИПС БиХ. Изузетно, у случају техничких потешкоћа у комуникацији са ИПС БиХ, учесник ИПС БиХ пражњење може да изврши и путем писаног захтјева упућеног надлежној организационој јединици код које води рачун резерви.

(5) Директни учесник у ИПС БиХ трансфере ликвидности (пуњење и пражњење рачуна) обезбјеђује током радног времена система бруто поравнања у реалном времену (у

даљњем тексту: БПРВ) подношењем захтјева надлежној организационој јединици код које држи рачун резерви.

(6) Централна банка може да, у случају када су трансакције одбијене због тога што директни учесник није на одговарајући начин управљао рачуном, наплати накнаде за неусклађеност због ометања услуге ИПС БиХ.

Члан 7.

(Обавезност учешћа у ИПС)

(1) Свака банка која у периоду од 1.1.2026. године закључно са 30.6.2026. године, изврши минимално један милион трансакција кумулативно у БПРВ и Жироклиринг систему, обавезна је да буде учесник ИПС БиХ од 1.1.2027. године.

(2) Свака банка која у току календарске године оствари преко 500 хиљада трансакција кумулативно у БПРВ и Жироклиринг систему, обавезна је да буде учесник у ИПС БиХ, почевши од 1.7. наредне године.

ДИО ТРЕЋИ: Управљање ИПС БиХ

Члан 8.

(Оператер ИПС БиХ)

(1) Централна банка је власник и оператер ИПС ЦББиХ.

(2) Радно вријеме ИПС БиХ је 24 сата дневно, седам дана у седмици, 365 дана у години, укључујући викенде и празнике (24/7/365).

(3) Централна банка води листу активних учесника, благовремено је ажурира и објављује на званичној интернет страници.

Члан 9.

(Обавезе Централне банке)

(1) Централна банка ставља на располагање учесницима ИПС БиХ ажурну верзију техничке документације неопходне за функционисање ИПС БиХ.

(2) Централна банка може да предузме корективне мјере према учеснику ИПС БиХ који се не придржава правила рада ИПС БиХ.

(3) Централна банка одређује, мијења, ажурира и објављује тарифу накнада за ИПС БиХ услуге и исте обрачунава и наплаћује.

(4) Централна банка дефинише параметре ИПС БиХ који су наведени у **Прилогу 3.** и чине саставни дио ових правила рада.

(5) Централна банка учесницима ИПС БиХ обезбјеђује оперативну подршку и подршку управљања инцидентима.

Члан 10.

(Одговорности Централне банке)

Централна банка обезбјеђује безбједно и стабилно функционисање ИПС БиХ у складу с овим правилима и међународно прихваћеним стандардима који се односе на рад платних инфраструктура.

Члан 11.

(Одрицање од одговорности)

(1) Централна банка може да ограничи поравнање платних налога међу учесницима, те обустави рад ИПС БиХ на дуже или краће вријеме, ако је то потребно, да би се заштитили интереси Централне банке или учесника. Извршавање платних налога се зауставља или ограничава у таквим ситуацијама и Централна банка се неће сматрати одговорном за такво заустављање или ограничавање.

(2) Централна банка се неће сматрати одговорном за обустављање или отежано извршавање платних налога кад је то посљедица потешкоћа на мрежи.

(3) Централна банка се неће сматрати одговорном и неће трпити посљедице и преузети евентуалну штету за неизвршење, погрешно извршење или закашњело извршење платног налога које је проузроковао неки од учесника, трећа страна или догађај који се није могао предвидјети или избјећи.

ДИО ЧЕТВРТИ: Правила обраде

Члан 12.

(Инстант плаћање)

У складу с овим правилима рада, инстант плаћање је платна трансакција извршена путем ИПС БиХ код које се пренос новчаних средстава, поравнање између учесника и стављање средстава на располагање примаоцу средстава извршава по бруто принципу у максималном времену за окончање трансакције од 10 секунди, при чему је поравнање неопозиво и коначно.

Члан 13.

(Извршавање платних налога и валута плаћања у ИПС БиХ)

- (1) Платни налози усмјерени у ИПС БиХ обавезно гласе на БАМ.
- (2) Максимални износ појединачне трансакције упућене у ИПС БиХ је 5.000,00 БАМ.
- (3) Обавезни канал за иницирање плаћања у ИПС БиХ је мобилна или електронска платформа за плаћање.
- (4) За иницирање платног налога у ИПС БиХ може се користити QR код (quick response code) у складу са спецификацијом коју ће објавити Централна банка.

Члан 14.

(Временска ознака трансакције)

- (1) Учесник ИПС БиХ на страни налогодавца мора додати временску ознаку у трансакцију инстант плаћања, којом се означава почетак циклуса времена извршења. Временска ознака означава вријеме пријема, при чему је налогодавац дао своје овлаштење за ову инструкцију инстант плаћања, а учесник ИПС БиХ на страни налогодавца примио је инструкцију инстант плаћања.
- (2) Учесник ИПС БиХ мора генерисати временске ознаке иницирања трансакције и све друге временске ознаке повезане с трансакцијама и догађајима који се односе на ИПС БиХ, користећи поуздан извор времена као што је нпр. "NTP stratum 1 server" који користи ИПС БиХ.
- (3) Све поруке о плаћању се морају обрадити од почетка до краја у оквиру максималног времена извршења у складу с Прилогом 3. ових правила рада.

Члан 15.

(Временска ограничења)

- (1) Максимално вријеме извршења за све врсте плаћања, осим физички запримљених платних налога и плаћања усмјерених према Централној банци, дефинише се као:
 - а) период од тренутка иницирања плаћања до тренутка када учесник ИПС БиХ који је иницирао плаћање мора од ИПС БиХ примити или поруку о потврди или поруку о одбијању с одговарајућим кодом разлога,
 - б) период од тренутка иницирања плаћања до тренутка када учесник ИПС БиХ примаоца мора ставити средства на располагање кориснику плаћања.

(2) Максимално вријеме извршења за физички запримљени платни налог дефинише се као:

- а) период од тренутка креирања платног налога до тренутка када учесник ИПС БиХ који је иницирао плаћање мора од ИПС примити или поруку о потврди или поруку о одбијању с одговарајућим кодом разлога;
- б) период од тренутка креирања платног налога до тренутка када учесник ИПС БиХ примаоца мора ставити средства на располагање кориснику плаћања.

(3) Максимално вријеме извршења за плаћања усмјерена према Централној банци дефинише се као период од тренутка иницирања плаћања, до тренутка када учесник ИПС БиХ који је иницирао плаћање мора од ИПС БиХ примити или поруку о потврди или поруку о одбијању с одговарајућим кодом разлога. На ова плаћања не примјењује се рок за стављање средстава на располагање кориснику плаћања.

(4) Максимално вријеме извршења мора остати исто без обзира на канал за иницирање плаћања путем којег је плаћање поднесено, број трансакција које је учесник ИПС БиХ примио у датом тренутку или било које друге провјере које је потребно извршити.

(5) Будући да доступност комуникационог канала и уређаја за обавјештавање између учесника ИПС БиХ на страни налогодавца и учесника ИПС БиХ на страни корисника те његовог клијента може бити независна и од учесника ИПС БиХ и од клијента, не примјењује се временско ограничење на пријем обавјештења о задужењу и одобрењу од стране налогодавца и корисника. Међутим, учесник ИПС БиХ мора одмах послати обавјештење клијенту.

(6) IPT1 Timeout (временско ограничење) је максимално дозвољено вријеме од временске ознаке иницирања плаћања до тренутка када ИПС БиХ прими поруку о плаћању од учесника ИПС на страни налогодавца, како је дефинисано у Прилогу 3. ових правила рада.

(7) IPT2 Timeout (временско ограничење) је максимално вријеме од тренутка када ИПС БиХ прослиједи поруку о плаћању учеснику ИПС на страни примаоца до тренутка када ИПС БиХ мора примити одговор од учесника ИПС на страни примаоца, како је дефинисано у Прилогу 3. ових правила рада.

(8) ИПС БиХ ће одбити све трансакције које прекораче временска ограничења наведена у ставовима (6) и (7) овог члана.

(9) Строго временско ограничење односно "Hard timeout" представља максимално вријеме чекања учесника на одговор ИПС БиХ, а које се рачуна од тренутка временске ознаке иницијације плаћања, како је дефинисано у Прилогу 3. ових правила рада.

(10) У случају да учесник на страни налогодавца у ИПС БиХ не добије поруку од ИПС БиХ по истеку времену "hard timeout-a" учесник на страни налогодавца ослобађа средства налогодавца и о томе обавјештава налогодавца.

Члан 16.

(Коначност поравнања)

(1) Коначност поравнања односи се на тренутак када се инструкција плаћања мора сматрати коначном, неопозивом и неповратном. Плаћање се сматра коначним када је одговарајућа трансакција поравнања успјешно извршена и евидентирана у ИПС БиХ. Након поравнања, трансфер постаје неопозив, безуслован и правно извршив те не подлијеже сторнирању због инсолвентности или других поступака који утичу на учесника.

(2) Из оперативне перспективе, налог за плаћање постаје коначан и неопозив када ИПС БиХ, након што је успјешно валидирао позитиван одговор учесника ИПС на страни примаоца, задужи рачун за поравнање учесника ИПС на страни налогодавца и истовремено одобри рачун за поравнање учесника на страни примаоца.

Члан 17.

(Извјештаји)

(1) Централна банка обезбјеђује да учесници ИПС БиХ могу да генеришу и преузимају извјештаје сходно техничкој документацији ИПС БиХ.

(2) Централна банка сарађује са учесницима ИПС БиХ у рјешавању било које врсте нејасноћа везаних за извјештаје.

Члан 18.

(Управљање ризицима и безбједност)

(1) Централна банка ће поступати у складу с мјерама заштите података, управљања ризицима и безбједносне контроле, које укључују, али се не ограничавају на релевантне законе, прописе и повезане стандарде у Босни и Херцеговини.

(2) Централна банка обезбјеђује повјерљивост, интегритет и безбједност својих података и информација у складу с примјенивим законима, правилима и прописима о заштити података, управљању ризицима и другим релевантним законима, прописима и повезаним стандардима у Босни и Херцеговини.

Члан 19.

(Управљање подацима)

- (1) Централна банка проводи одговарајуће поступке архивирања и чувања података у ИПС БиХ.
- (2) Централна банка чува као повјерљиве све информације добијене путем ИПС БиХ, осим ако:
 - а) су информације већ јавно доступне,
 - б) је Централна банка раније знала за те информације, а такве информације нису прибављене уз било какву обавезу чувања повјерљивости,
 - ц) се откривање информација захтијева у складу са законима у Босни и Херцеговини.
- (3) Централна банка поступа с личним подацима у ИПС БиХ у складу с важећим прописима из области заштите личних података

Члан 20.

(Контрола и надзор рада учесника у ИПС БиХ)

Централна банка управља, контролише и надзире рад ИПС БиХ и надгледа и контролише поступке учесника у ИПС БиХ.

Члан 21.

(Поступање Централне банке у ванредним околностима)

Централна банка у ванредним околностима предузима све неопходне мјере за обезбјеђење наставка поузданог, исправног и законитог рада ИПС БиХ, најкасније у року од два сата.

Члан 22.

(Управљање инцидентима)

- (1) Учесници ИПС БиХ су дужни да доставе информације Централној банци о свим инцидентима повезаним с ИПС БиХ.
- (2) Централна банка сарађује с учесницима ИПС БиХ на рјешавање инцидента повезаних с ИПС БиХ.
- (3) Централна банка може да захтијева од учесника ИПС БиХ да достави додатне податке, информације, документе и друге релевантне евиденције о инциденту који је пријавио учесник ИПС.
- (4) Централна банка може да дефинише потребне корективне мјере и максимално вријеме за њихово извршење којих се учесник ИПС БиХ мора придржавати ради рјешавања инцидента и његовог узрока.

Члан 23.

(Подржане врсте трансакција)

ИПС БиХ подржава све врсте платних трансакција у складу с техничком документацијом ИПС БиХ.

Члан 24.

(Доступност)

Учесник ИПС БиХ мора да омогући пријем и слање инстант платних налога.

Члан 25.

(Подаци о платном налогу)

- (1) Порука инстант плаћања (и повезани скуп података) предвиђају поље за податке о дознаци, које може да се користи за пренос неструктурираних података о дознаци до 140 знакова.
- (3) Податке о дознаци које достави налогодавац у инструкцији за инстант платни налог учесник ИПС БиХ на страни налогодавца мора да прослиједи у цијелости и без измјена учеснику ИПС БиХ на страни примаоца.
- (4) Учесник на страни корисника мора примаоцу да достави примљене податке о дознаци у цијелости и без измјена.
- (5) Учесник ИПС БиХ мора да врши обраду, (укључујући редовне токове обраде и токове обраде изузетака), у складу с овим правилима рада ИПС и повезаном техничком документацијом ИПС БиХ.
- (6) Плаћања с датумом и временима из будућности нису дозвољена.
- (7) Учесник ИПС БиХ мора благовремено генерисати временске ознаке иницирања трансакције и све друге временске ознаке за све трансакције и догађаје повезане с ИПС БиХ, у складу с Техничком документацијом ИПС БиХ.
- (8) Учесник ИПС БиХ мора поштивати обавезе у вези са скуповима података и атрибутима, у складу с Техничком документацијом ИПС БиХ.

Члан 26.

(Идентификација учесника и рачуна клијената учесника у ИПС)

- (1) Сви учесници ИПС БиХ у складу с овим правилима рада ће бити јединствено идентификовани путем БИЦ-11.

(2) Рачуни за плаћање клијената учесника ИПС БиХ идентификују се ИБАН-ом.

Члан 27.

(Опозив и захтјев за опозив)

(1) Опозив у ИПС БиХ настаје када учесник на страни налогодавца затражи поништење трансакције инстант плаћања.

(2) Учесник ИПС БиХ мора генерисати временску ознаку иницирања трансакције када креира поруку опозива, односно захтјева за опозив.

(3) Учесник ИПС БиХ који поступа као иницијатор опозива може покренути опозив, односно захтјев за опозив, у оквиру максималног броја дана предвиђених за опозив односно у року од 13 мјесеци.

(4) У оквиру максималног броја дана предвиђених за одговор на опозив иницијатор опозива не може покренути нови захтјев за опозив.

(5) Учесник ИПС БиХ прималац захтјева за опозив дужан је да одговори на захтјев у року од 15 радних дана.

Члан 28.

(Иницијатор опозива)

(1) Опозив инстант плаћања може да покрене учесник ИПС БиХ на страни налогодавца (иницијатор опозива) на начин да затражи поништење трансакције инстант плаћања. Поступак опозива може да покрене само иницијатор опозива, који то може учинити у име налогодавца.

(2) Иницијатор опозива опозив може да покрене у следећим случајевима:

- а) слање дупликата,
- б) технички проблеми који су довели до погрешне трансакције,
- ц) преварна иницирана инструкција.

(3) Захтјев за опозив од стране налогодавца може да покрене иницијатор опозива након што налогодавац затражи од иницијатора опозива поврат средстава по основу поравнате трансакције инстант плаћања, из разлога који није слање дупликата, технички проблеми који су довели до погрешних трансакција инстант плаћања или преварно иницирана инструкција инстант плаћања.

(4) Иницијатор опозива може да одбије захтјев налогодавца за покретање опозива или захтјева за опозив уколико је тај захтјев поднесен након истека броја дана предвиђеног за опозив, рачунајући од датума извршења првобитне трансакције инстант плаћања.

(5) Иницијатор опозива мора да обавијести налогодавца да враћени износ може бити једнак првобитном износу плаћања или мањи од њега.

(6) Иницијатор опозива не може послати други опозив или захтјев за опозив који се односи на поравнато инстант плаћање након што прималац опозива достави позитиван или негативан одговор.

(7) Иницијатор опозива може, на крају периода предвиђеног за одговор од стране примаоца опозива, послати захтјев за ажурирање статуса ако иницијатор опозива није примио никакав одговор од примаоца опозива.

(8) Приликом пријема и обраде поврата плаћања, иницијатор опозива мора се придржавати обавеза прописаних овим правилима рада.

(9) Иницијатор опозива сагласан је да се износ који се враћа може разликовати од првобитног износа инстант плаћања, јер прималац опозива може одлучити да иницијатору опозива наплати накнаду.

(10) Иницијатор опозива мора одобрити (кредитирати) рачун за плаћање налогодавца за износ позитивног одговора на опозив.

Члан 29.

(Прималац опозива)

(1) Прималац опозива мора одговорити на захтјев за опозив у року од 15 радних дана.

(2) Одговор на захтјев за опозив може бити позитиван или негативан. У случају позитивног одговора, прималац опозива врши поврат средстава (поврат плаћања расч 004). У случају негативног одговора, прималац опозива је обавезан да наведе разлог за такво поступање, што може бити:

- а) на рачуну за плаћање нема довољно средстава,
- б) рачун за плаћање је затворен,
- ц) постоји правни разлог, који је потребно јасно текстуално образложити,
- д) прималац одбио дати сагласност (ако је сагласност потребна),
- е) прималац није доставио одговор у предвиђеном року,
- ф) првобитна трансакција инстант плаћања никада није примљена,
- г) средства из првобитне трансакције инстант плаћања већ су враћена.

(3) Прималац опозива може да изврши наплату накнаде иницијатора опозива само у случају позитивног одговора.

Члан 30.

(Истрага)

(1) Учесник ИПС БиХ на страни налогодавца може да користи поступак истраге у изузетним ситуацијама повезаним с инстант плаћањима и захтјевом за опозив, у којима

учесник ИПС БиХ на страни налогодавца није примио никакву поруку потврде након што је истекло вријеме за чекање (временско ограничење истраге и Одгода истраге за поруке које се не односе на плаћање) у складу с Прилогом 3. ових правила рада.

(2) Учесник ИПС БиХ мора генерисати временску ознаку иницирања трансакције када креира поруку захтјева за истрагу. Временска ознака означава почетну тачку у времену циклуса времена извршења за захтјев за истрагу.

(3) ИПС БиХ не намеће вријеме обраде, не утврђује временско ограничење од почетка до краја и не врши никакве провјере истека временских ограничења.

Члан 31.

(Управљање ризицима и безбједност)

(1) Учесник ИПС БиХ мора поступати у складу са свим примјењивим законима и прописима у Босни и Херцеговини и обавезама у вези са СПН/ФТА и санкцијама.

(2) Учесници у ИПС БиХ су дужни поступати у складу с примјењивим поступцима и осигурати да су њихови интерни системи адекватно заштићени од интерних и екстерних ризика и безбједносних пријетњи.

(3) Учесници у ИПС БиХ су дужни да обезбиједи повјерљивост, интегритет и безбједност својих података и информација у складу с примјењивим законима, правилима и прописима о заштити података, управљању ризицима и безбједности које објављује Централна банка или било који други регулаторни орган у Босни и Херцеговини.

(4) Учесник ИПС БиХ дужан је одмах и без одгађања пријавити Централној банци све безбједносне инциденте и све преварне или сумњиве активности које се дешавају у оквиру ИПС БиХ или у системима повезаним с ИПС БиХ.

(5) Учесник ИПС БиХ одговоран је за безбједност и заштиту података у вези с ИПС БиХ, чак и ако учесник повјери конекције или друге услуге било којим спољним странама.

(6) Учесник ИПС БиХ дужан је да преиспитује учинак и примјењивост својих контрола и/или механизма управљања ризицима и безбједношћу, те да изврши потребна побољшања или надоградње ради поступања по свим промјењивим ризицима и/или пријетњама.

(7) Учесник ИПС БиХ мора да обезбиједи да платни налози који се размјењују кроз ИПС БиХ не крше законе повезане са спречавањем прања новца, финансирањем тероризма или сличним кривичним дјелима. У случају било каквог одступања од наведеног, учесник ИПС БиХ мора такве случајеве одмах пријавити Централној банци.

(8) Учесник ИПС БиХ дужан је обезбиједити да се, приликом одобравања приступа ИПС БиХ, права приступа додјељују у складу са безбједносним принципима раздвајања дужности и најмањих привилегија. Централна банка може периодично преиспитивати та права приступа.

(9) Учесник ИПС БиХ мора да прати и обезбјеђује да његов пружалац мрежних услуга за ИПС БиХ у сваком тренутку обезбјеђује активну везу са ИПС БиХ платформом и одржава статус пружаоца мрежних услуга за ИПС БиХ.

Члан 32.

(Управљање подацима)

Учесник ИПС БиХ дужан је да успостави одговарајуће поступке за архивирање и вођење евиденција, укључујући одређивање периода чувања евиденција о подацима. Учесници ИПС БиХ су дужни да чувају податке, информације и евиденције током периода чувања, у складу с релевантним прописима о заштити и архивирању података.

Члан 33.

(Управљање недоступношћу)

(1) Учесник ИПС БиХ мора бити способан да обрађује инструкције за инстант плаћања и трансакције у складу с овим правилима рада, 24 сата дневно, током свих календарских дана у години, осим у периодима дозвољеног прекида рада о којима Централна банка благовремено обавјештава учеснике.

(2) Ова обавеза обухвата и све мјере за обезбјеђење континуитета пословања које је учесник ИПС БиХ успоставио самостално или које су успостављене у његово име, а које имају за циљ да обезбиједе непрекидну обраду инструкција за инстант плаћања и трансакција.

(3) Учесник ИПС БиХ мора да обавијести Централну банку најмање два радна дана унапријед или и краће у изузетним околностима о свакој планираној недоступности која би могла или ће утицати на ИПС БиХ. Обавјештење треба да садржи све детаље о утицају недоступности и њеним узроцима.

(4) Учесник ИПС БиХ је дужан да одмах обавијести своје клијенте о свакој планираној или непланираној недоступности.

(5) Учесник ИПС БиХ мора одмах да обавијести Централну банку о свакој непланираној недоступности која би могла или ће утицати на ИПС БиХ.

(6) Учесник ИПС дужан је унапријед да обавијести своје клијенте о свакој планираној и непланираној недоступности која може или ће утицати на ИПС БиХ.

(7) Директни учесник ИПС БиХ који спонзорише индиректног учесника дужан је одмах да обавијести своје индиректне учеснике, укључујући Централну банку, о свакој планираној недоступности ако планирано одржавање утиче на услуге које се пружају његовим доступним странама.

(8) Директни учесник ИПС БиХ који спонзорише индиректног учесника дужан га је одмах обавијестити укључујући Централну банку, о свакој непланираној недоступности.

ДИО ПЕТИ: Администрација статуса учесника

Члан 34.

(Суспензија и искључење)

(1) Централна банка може суспендовати или искључити учесника ИПС БиХ или предузети друге одговарајуће мјере ради обезбјеђења безбједног, ефикасног и дјелотворног рада ИПС БиХ ако се утврди да је учесник прекршио ова правила рада.

(2) Централна банка ће благовремено обавијестити остале учеснике у ИПС БиХ о суспензији или искључењу другог учесника ИПС БиХ.

(3) У случају суспензије или искључења директног учесника, његов индиректни учесник рад у ИПС БиХ може да оствари само преко другог директног учесника.

Члан 35.

(Суспензија)

Централна банка може суспендовати учесника ИПС БиХ код којег утврди несуклађеност с правилима рада ИПС БиХ, чиме му онемогућава рад у ИПС БиХ у одређеном периоду.

Члан 36.

(Искључење)

(1) Централна банка искључује учесника код којег утврди континуирану неусклађеност с правилима рада ИПС БиХ.

(2) Искључени учесник ИПС БиХ нема право на поврат, у цијелости или дјелимично, било којих накнада које су настале и/или које је платио прије датума искључења или након тога.

(3) Искључење се сматра коначним и неопозивим и искључени учесник ИПС БиХ за поновно учешће у систему мора испунити услове прописане чланом 5. ових правила рада.

Члан 37.

(Иступање)

(1) Банка директни учесник ИПС БиХ која не подлијеже обавези из члана 7. ових правила рада као и индиректни учесници могу на властити захтјев иступити из ИПС БиХ.

(2) Захтјев за иступање се подноси у писаној форми, три мјесеца прије жељеног датума иступања.

(3) Ако је директни учесник који иступа у функцији спонзора индиректног учесника, приликом подношења захтјева из става (2) овог члана дужан је да о истом обавијести свог индиректног учесника.

Члан 38.

(Ограничење слања налога)

(1) Централна банка ће банци учеснику на страни налогодавца онемогућити слање налога за плаћање у случају два узастопна периода неиспуњења обавезне резерве, у складу с прописом Централне банке који уређује поступање банака по рачуну резерви.

(2) Банка учесник из става (1) овог члана је обавезна да обезбиједи пријем налога за плаћање од других учесника.

Члан 39.

(Рјешавање спорова)

Централна банка учествује у рјешавању евентуалних спорова који могу настати због неусклађеног поступања учесника ИПС БиХ с правилима рада система, на начин да доноси препоруке за поступање учесника ИПС БиХ, а с циљем проналаска мирног рјешења које ће задовољити све заинтересоване стране.

ДИО ШЕСТИ: Додатни сервиси ИПС БиХ

Члан 40.

(Врсте додатних сервиса)

У циљу обезбјеђења безбједног, поузданог и ефикасног рада ИПС БиХ и поравнања инстант платних налога у ИПС БиХ, Централна банка може да успостави сервисе за

услугу провјере примаоца, услугу коришћења алтернативног начина идентификације клијента учесника (алиас база), као и друге сличне сервисе који служе истој намјени

ДИО СЕДМИ: Прелазне и завршне одредбе

Члан 41.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у “Службеном гласнику БиХ”, а објавит ће се и у “Службеним новинама Федерације БиХ”, “Службеном гласнику Републике Српске” и “Службеном гласнику Брчко дистрикта БиХ”.

Број: УВ-122-02-14024-6 /26
Сарајево, 10.07.2026. године

**Предсједавајућа
Управног одбора Централне банке
Босне и Херцеговине**

**ГУВЕРНЕРКА
др Јасмина Селимовић**

Selma Jaminic 155

ПРИЛОГ 1.

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

**ОБРАЗАЦ: ИЗЈАВА О ПРИХВАТАЊУ ПРАВИЛА РАДА
ИПС БИХ**

ПОДАЦИ О УЧЕСНИКУ

Назив учесника (из судског регистра)	
SWIFT BIC за ИПС	
Адреса	
Поштански број	
Мјесто	
Телефон	

Изјављујем да у цијелости прихватам оперативна правила за ИПС БиХ прописана Одлуком о оперативним правилима за ИПС БиХ ("Службени гласник БиХ", број: _____)

Мјесто и датум

Печат и потпис овлаштеног лица

М.П.

Напомена: попуњену изјаву послати поштом на адресу Маршала Тита 25, 71000 Сарајево.

ПРИЛОГ 2.

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

ОБРАЗАЦ: ЗАХТЈЕВ ЗА АКТИВАЦИЈУ/ДЕАКТИВАЦИЈУ ОВЛАШТЕНОГ ЛИЦА УЧЕСНИКА ИПС БИХ

ПОДАЦИ О УЧЕСНИКУ

Назив учесника (из судског регистра)	
SWIFT BIC за ИПС	
Адреса	
Поштански број	
Мјесто	
Телефон	

ПОДАЦИ О ОВЛАШТЕНОМ ЛИЦУ ЗА РАД У ИПС-у

Име и презиме	
Е-мејл адреса учесника	
Контакт-телефон	

Означити знаком „X“

Активација (ново овлаштено лице или измијењена овлаштења постојећег овлаштеног лица)		Деактивација овлаштеног лица (свих овлаштења)	
☐	Апликација RDM	☐	Апликација RDM
☐	Апликација TIPS	☐	Апликација TIPS
☐	Instruct Liquidity Transfer	Деактивација овлаштеног лица од датума: _____ године	
☐	Query All		
☐	Modifying CMB Blocking Status		
☐	Adjust CMB Limit	Е-мејл адреса на коју желите да се достави информација о деактивацији овлаштеног лица: _____@_____	
☐	Display Broadcast		
☐	New Broadcast		

Мјесто и датум

Печат и потпис

М.П.

Напомена: попуњен захтјев послати поштом на адресу Маршала Тита 25, 71000 Сарајево.

ПРИЛОГ 3.

Параметри ИПС БиХ

- SCT INST: временска ознака (Timeout): 7 секунди
- HARD TIMEOUT: 10 секунди
- Одгода (Offset) на страни налогодавца: 1 секунда
- Одгода (Offset) на страни корисника: 0 секунди
- Временско ограничење (Timeout) за IPT1: 6 секунди (Временско ограничење за SCTInst временску ознаку минус одгода (Offset) на страни налогодавца)
- Временско ограничење (Timeout) за IPT2: 7 секунди: (Временско ограничење за SCTInst временску ознаку плус одгода (Offset) на страни корисника)
- Максимално вријеме извршења за инстант плаћања: 5 секунди
- Одгода (Offset) истраге за поруке о плаћању: 2 секунде
- Временско ограничење истраге: 9 секунди (временско ограничење за SCTInst временску ознаку плус одгода (Offset) истраге)
- Одгода (Offset) истраге за поруке које се не односе на плаћање: петнаест (15) радних дана

Na temelju članka 2. stavak (3) točka c) i članka 7. stavak (1) točka b) Zakona o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 1/97, 29/02, 8/03, 13/03, 14/03, 9/05, 76/06 i 32/07) i članka 7. Odluke o konačnosti poravnanja ("Službeni glasnik BiH", br. 39/25), Upravno vijeće Centralne banke Bosne i Hercegovine na 7. sjednici, održanoj 10.7.2026. godine, donosi

ODLUKU

o pravilima rada sustava instant plaćanja Centralne banke Bosne i Hercegovine

DIO PRVI: Opće odredbe

Članak 1.

(Predmet)

Odlukom o pravilima rada sustava instant plaćanja Centralne banke Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: (pravila rada i IPS BiH) uređuje se organizacija i rad IPS BiH, sudionici sustava i uvjeti sudjelovanja, prava, obveze i odgovornosti sudionika i Centralne banke Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Centralna banka), pravila prijema i izvršenja instant platnih naloga, pravila poravnanja i konačnost poravnanja, upravljanje likvidnošću kao i druga pitanja od značaja za funkcioniranje sustava.

Članak 2.

(Cilj)

- (1) IPS BiH osigurava sigurno, pouzdano i učinkovito poravnanje instant platnih naloga.
- (2) Pravilima rada IPS BiH utvrđuju se pravila i standardi kojima se uređuje korištenje IPS BiH kako bi se osigurala sigurnost, stabilnost, zaštita i poštenost IPS BiH.
- (3) Pravila rada IPS BiH primjenjuju se na sve sudionike IPS BiH.

Članak 3.

(Definicije)

Pojedini pojmovi korišteni u ovim pravilima rada imaju sljedeća značenja:

- a) IPS je skraćenica od engleskog naziva za platni sustav instant plaćanja (Instant payment system).
- b) Nalog za instant plaćanje je nalog za izvršenje instant kreditnog transfera, koji se može izvršiti 24 sata dnevno, svakog kalendarskog dana u godini.

- c) SCT inst shema (SEPA Instant Credit Transfer) je skup pravila, standarda i procedura za izvršenje instant kreditnih transfera koji omogućava da sredstva budu stavljena na raspolaganje primatelju u realnom vremenu, 24h dnevno, 7 dana u tjednu sukladno pravilima koja propisuje Europsko vijeće za plaćanja.
- d) CMB – saldo kreditni memorandum, vrsta računa koji izravni sudionik osigurava za neizravnog sudionika s vlastitim skupom limita.
- e) IBAN (International Bank Account Number) je jedinstvena međunarodna identifikacijska oznaka računa.
- f) ESMIG - (European single market infrastructure gateway) je pristupna točka koja financijskim institucijama omogućava sigurnu vezu s platnim sustavima u eurosustavu.
- g) Račun za poravnanje u IPS BiH predstavlja namjenski račun u IPS BiH koji služi za poravnanje transakcija instant plaćanja.
- h) BIC - Bankovni identifikacijski kod je jedinstveni kod od osam ili jedanaest znakova koji dodjeljuje SWIFT. BIC se koristi za identifikaciju određene banke prilikom izvršavanja transakcija.

DIO DRUGI: Uvjeti sudjelovanja u IPS BiH

Članak 4.

Sudionici IPS BiH

- (1) Sudionici u IPS BiH mogu biti:
 - a) Centralna banka;
 - b) banke;
 - c) ostali pružatelji platnih usluga.
- (2) Izravni sudionici u IPS BiH su Centralna banka i banke.
- (3) Neizravni sudionici IPS BiH su svi ostali pružatelji platnih usluga.

Članak 5.

(Uvjeti sudjelovanja)

- (1) Za uključenje u sustav IPS BiH izravni sudionik je obavezan kumulativno ispuniti sljedeće uvjete:
 - a) da ima uspostavljenu konekciju na ESMIG,
 - b) da ima odobrenje za obavljanje poslova platnog prometa,
 - c) da ima otvoren račun rezervi kod Centralne banke,
 - d) da je uspješno testiran za rad u IPS BiH prema testnim scenarijima Centralne banke,

- e) da ima otvoren račun za poravnanje u IPS BiH,
- f) da ima potpisanu Izjavu o prihvatanju pravila rada IPS BiH koja je data u Prilogu 1. ovih pravila rada.

(2) Neizravni sudionik pored ispunjavanja uvjeta propisanih u stavku (1), točke a), b), d) i f) ovog članka mora imati i zaključen ugovor s bankom izravnim sudionikom u IPS BiH, koja za njega osigurava likvidnost, o čemu izravni sudionik obavještava Centralnu banku.

(3) Nakon što se ispune uvjeti iz stavaka (1) i (2) ovog članka, Centralna banka na pisani zahtjev potencijalnog sudionika u IPS BiH donosi akt o statusu sudionika.

(4) Nakon donošenja akta iz stavka (3) ovog članka, sudionik je obavezan dostaviti Informaciju o ovlaštenim korisnicima IPS BiH koja se daje na obrascu koji čini Prilog 2. i sastavni je dio ovih pravila rada.

Članak 6.

(Upravljanje likvidnošću)

(1) Sudionik IPS BiH mora osigurati dovoljno sredstava za izvršavanje transakcija u IPS BiH. U slučaju nedovoljnog iznosa sredstava za pokriće transakcija na strani sudionika, sve njegove transakcije poslane u IPS BiH bit će odbijene.

(2) Izravni sudionik IPS koji sponzorira neizravnog sudionika može kreirati "Credit Memorandum Balance - CMB" za neizravnog sudionika, čime će sve transakcije koje se odnose na tog neizravnog sudionika utjecati na CMB.

(3) Izravni sudionik mora pratiti svoje CMB kako bi spriječio obustavu rada neizravnih sudionika koje sponzorira.

(4) Izravni sudionik u IPS BiH transfere likvidnosti (punjenje i pražnjenje računa) vrši na način da punjenje računa izvršava putem organizacijske jedinice kod koje drži račun rezervi, a pražnjenje vrši samostalno u interakciji s IPS BiH. Iznimno, u slučaju tehničkih poteškoća u komunikaciji s IPS BiH, sudionik IPS BiH pražnjenje može izvršiti i putem pisanog zahtjeva upućenog nadležnoj organizacijskoj jedinici kod koje vodi račun rezervi.

(5) Izravni sudionik u IPS BiH transfere likvidnosti (punjenje i pražnjenje računa) osigurava tijekom radnog vremena sustava bruto poravnanja u realnom vremenu (u daljnjem tekstu: BPRV) podnošenjem zahtjeva nadležnoj organizacijskoj jedinici kod koje drži račun rezervi.

(6) Centralna banka može, u slučaju kada su transakcije odbijene zbog toga što izravni sudionik nije na odgovarajući način upravljao računom, naplatiti naknade za neusklađenost zbog ometanja usluge IPS BiH.

Članak 7.

(Obveznost sudjelovanja u IPS)

- (1) Svaka banka koja u razdoblju od 1.1.2026. godine zaključno s 30.6.2026. godine, izvrši minimalno jedan milijun transakcija kumulativno u BPRV i Žirokliring sustavu, obvezna je da bude sudionik IPS BiH od 1.1.2027. godine.
- (2) Svaka banka koja tijekom kalendarske godine ostvari preko 500 tisuća transakcija kumulativno u BPRV i Žirokliring sustavu, obvezna je biti sudionik u IPS BiH, počevši od 1.7. naredne godine.

DIO TREĆI: Upravljanje IPS BiH

Članak 8.

(Operater IPS BiH)

- (1) Centralna banka je vlasnik i operater IPS CBBiH.
- (2) Radno vrijeme IPS BiH je 24 sata dnevno, sedam dana u tjednu, 365 dana u godini, uključujući vikende i praznike (24/7/365).
- (3) Centralna banka vodi listu aktivnih sudionika, pravodobno je ažurira i objavljuje na zvaničnoj internet stranici.

Članak 9.

(Obveze Centralne banke)

- (1) Centralna banka stavlja na raspolaganje sudionicima IPS BiH ažurnu verziju tehničke dokumentacije neophodne za funkcioniranje IPS BiH.
- (2) Centralna banka može poduzeti korektivne mjere prema sudioniku IPS BiH koji se ne pridržava pravila rada IPS BiH.
- (3) Centralna banka određuje, mijenja, ažurira i objavljuje tarifu naknada za IPS BiH usluge i iste obračunava i naplaćuje.
- (4) Centralna banka definira parametre IPS BiH koji su navedeni u **Prilogu 3. i** čine sastavni dio ovih pravila rada.
- (5) Centralna banka sudionicima IPS BiH osigurava operativnu potporu i potporu upravljanja incidentima.

Članak 10.

(Odgovornosti Centralne banke)

Centralna banka osigurava sigurno i stabilno funkcioniranje IPS BiH sukladno ovim pravilima i međunarodno prihvaćenim standardima koji se odnose na rad platnih infrastruktura.

Članak 11.

(Odricanje od odgovornosti)

- (1) Centralna banka može ograničiti poravnanje platnih naloga među sudionicima, te obustaviti rad IPS BiH na duže ili kraće vrijeme, ako je to nužno, da bi se zaštitili interesi Centralne banke ili sudionika. Izvršavanje platnih naloga se zaustavlja ili ograničava u takvim situacijama i Centralna banka se neće smatrati odgovornom za takvo zaustavljanje ili ograničavanje.
- (2) Centralna banka se neće smatrati odgovornom za obustavljanje ili otežano izvršavanje platnih naloga kad je to posljedica poteškoća na mreži.
- (3) Centralna banka se neće smatrati odgovornom i neće trpiti posljedice i preuzeti eventualnu štetu za neizvršenje, pogrešno izvršenje ili zakašnjelo izvršenje platnog naloga koje je prouzrokovao neki od sudionika, treća strana ili događaj koji se nije mogao predvidjeti ili izbjeći.

DIO ČETVRTI: Pravila obrade

Članak 12.

(Instant plaćanje)

Sukladno ovim pravilima rada, instant plaćanje je platna transakcija izvršena putem IPS BiH kod koje se prijenos novčanih sredstava, poravnanje između sudionika i stavljanje sredstava na raspolaganje primatelju sredstava izvršava po bruto principu u maksimalnom vremenu za okončanje transakcije od 10 sekundi, pri čemu je poravnanje neopozivo i konačno.

Članak 13.

(Izvršavanje platnih naloga i valuta plaćanja u IPS BiH)

- (1) Platni nalozi usmjereni u IPS BiH obvezno glase na BAM.
- (2) Maksimalni iznos pojedinačne transakcije upućene u IPS BiH je 5.000,00 BAM.

(3) Obvezni kanal za iniciranje plaćanja u IPS BiH je mobilna ili elektronička platforma za plaćanje.

(4) Za iniciranje platnog naloga u IPS BiH može se koristiti QR kod (quick response code) sukladno specifikaciji koju će objaviti Centralna banka.

Članak 14.

(Vremenska oznaka transakcije)

(1) Sudionik IPS BiH na strani nalogodavca mora dodati vremensku oznaku u transakciju instant plaćanja, kojom se označava početak ciklusa vremena izvršenja. Vremenska oznaka označava vrijeme prijema, pri čemu je nalogodavac dao svoju ovlast za ovu instrukciju instant plaćanja, a sudionik IPS BiH na strani nalogodavca primio je instrukciju instant plaćanja.

(2) Sudionik IPS BiH mora generirati vremenske oznake iniciranja transakcije i sve druge vremenske oznake povezane s transakcijama i događajima koji se odnose na IPS BiH, koristeći pouzdan izvor vremena kao što je npr. "NTP stratum 1 server" koji koristi IPS BiH.

(3) Sve poruke o plaćanju se moraju obraditi od početka do kraja u okviru maksimalnog vremena izvršenja sukladno Prilogu 3. ovih pravila rada.

Članak 15.

(Vremenska ograničenja)

(1) Maksimalno vrijeme izvršenja za sve vrste plaćanja, osim fizički zaprimljenih platnih naloga i plaćanja usmjerenih prema Centralnoj banci, definira se kao:

- a) razdoblje od trenutka iniciranja plaćanja do trenutka kada sudionik IPS BiH koji je inicirao plaćanje mora od IPS BiH primiti ili poruku o potvrdi ili poruku o odbijanju s odgovarajućim kodom razloga,
- b) razdoblje od trenutka iniciranja plaćanja do trenutka kada sudionik IPS BiH primatelja mora staviti sredstva na raspolaganje korisniku plaćanja.

(2) Maksimalno vrijeme izvršenja za fizički zaprimljeni platni nalog definira se kao:

- a) razdoblje od trenutka kreiranja platnog naloga do trenutka kada sudionik IPS BiH koji je inicirao plaćanje mora od IPS primiti ili poruku o potvrdi ili poruku o odbijanju s odgovarajućim kodom razloga;
- b) razdoblje od trenutka kreiranja platnog naloga do trenutka kada sudionik IPS BiH primatelja mora staviti sredstva na raspolaganje korisniku plaćanja.

- (3) Maksimalno vrijeme izvršenja za plaćanja usmjerena prema Centralnoj banci definira se kao razdoblje od trenutka iniciranja plaćanja, do trenutka kada sudionik IPS BiH koji je inicirao plaćanje mora od IPS BiH primiti ili poruku o potvrdi ili poruku o odbijanju s odgovarajućim kodom razloga. Na ova plaćanja ne primjenjuje se rok za stavljanje sredstava na raspolaganje korisniku plaćanja.
- (4) Maksimalno vrijeme izvršenja mora ostati isto bez obzira na kanal za iniciranje plaćanja putem kojeg je plaćanje podneseno, broj transakcija koje je sudionik IPS BiH primio u datom trenutku ili bilo koje druge provjere koje je potrebno izvršiti.
- (5) Budući da dostupnost komunikacijskog kanala i uređaja za obavješćavanje između sudionika IPS BiH na strani nalogodavca i sudionika IPS BiH na strani korisnika te njegovog klijenta može biti neovisna i od sudionika IPS BiH i od klijenta, ne primjenjuje se vremensko ograničenje na prijem obavješćenja o zaduženju i odobrenju od strane nalogodavca i korisnika. Međutim, sudionik IPS BiH mora odmah poslati obavješćenje klijentu.
- (6) IPT1 Timeout (vremensko ograničenje) je maksimalno dozvoljeno vrijeme od vremenske oznake iniciranja plaćanja do trenutka kada IPS BiH primi poruku o plaćanju od sudionika IPS na strani nalogodavca, kako je definirano u Prilogu 3. ovih pravila rada.
- (7) IPT2 Timeout (vremensko ograničenje) je maksimalno vrijeme od trenutka kada IPS BiH proslijedi poruku o plaćanju sudioniku IPS na strani primatelja do trenutka kada IPS BiH mora primiti odgovor od sudionika IPS na strani primatelja, kako je definirano u Prilogu 3. ovih pravila rada.
- (8) IPS BiH će odbiti sve transakcije koje prekorače vremenska ograničenja navedena u stavcima (6) i (7) ovog članka.
- (9) Strogo vremensko ograničenje odnosno "Hard timeout" predstavlja maksimalno vrijeme čekanja sudionika na odgovor IPS BiH, a koje se računa od trenutka vremenske oznake inicijacije plaćanja, kako je definirano u Prilogu 3. ovih pravila rada.
- (10) U slučaju da sudionik na strani nalogodavca u IPS BiH ne dobije poruku od IPS BiH po isteku vremenu "hard timeouta" sudionik na strani nalogodavca oslobađa sredstva nalogodavca i o tome obavješćava nalogodavca.

Članak 16.

(Konačnost poravnanja)

- (1) Konačnost poravnanja odnosi se na trenutak kada se instrukcija plaćanja mora smatrati konačnom, neopozivom i nepovratnom. Plaćanje se smatra konačnim kada je odgovarajuća transakcija poravnanja uspješno izvršena i evidentirana u IPS BiH. Nakon poravnanja, transfer

postaje neopoziv, bezuvjetan i pravno izvršiv te ne podliježe storniranju zbog insolventnosti ili drugih postupaka koji utječu na sudionika.

(2) Iz operativne perspektive, nalog za plaćanje postaje konačan i neopoziv kada IPS BiH, nakon što je uspješno validirao pozitivan odgovor sudionika IPS na strani primatelja, zaduži račun za poravnanje sudionika IPS na strani nalogodavca i istodobno odobri račun za poravnanje sudionika na strani primatelja.

Članak 17.

(Izvješća)

(1) Centralna banka osigurava da sudionici IPS BiH mogu generirati i preuzimati izvješća shodno tehničkoj dokumentaciji IPS BiH.

(2) Centralna banka surađuje sa sudionicima IPS BiH u rješavanju bilo koje vrste nejasnoća vezanih uz izvješća.

Članak 18.

(Upravljanje rizicima i sigurnost)

(1) Centralna banka će postupati sukladno mjerama zaštite podataka, upravljanja rizicima i sigurnosne kontrole, koje uključuju, ali se ne ograničavaju na relevantne zakone, propise i povezane standarde u Bosni i Hercegovini.

(2) Centralna banka osigurava povjerljivost, integritet i sigurnost svojih podataka i informacija sukladno primjenjivim zakonima, pravilima i propisima o zaštiti podataka, upravljanju rizicima i drugim relevantnim zakonima, propisima i povezanim standardima u Bosni i Hercegovini.

Članak 19.

(Upravljanje podacima)

(1) Centralna banka provodi odgovarajuće postupke arhiviranja i čuvanja podataka u IPS BiH.

(2) Centralna banka čuva kao povjerljive sve informacije dobijene putem IPS BiH, osim ako:

- a) su informacije već javno dostupne,
- b) je Centralna banka ranije znala za te informacije, a takve informacije nisu pribavljene uz bilo kakvu obvezu čuvanja povjerljivosti,
- c) se otkrivanje informacija zahtijeva sukladno zakonima u Bosni i Hercegovini.

(3) Centralna banka postupa s osobnim podacima u IPS BiH sukladno važećim propisima iz oblasti zaštite osobnih podataka

Članak 20.

(Kontrola i nadzor rada sudionika u IPS BiH)

Centralna banka upravlja, kontrolira i nadzire rad IPS BiH i nadgleda i kontrolira postupke sudionika u IPS BiH.

Članak 21.

(Postupanje Centralne banke u izvanrednim okolnostima)

Centralna banka u izvanrednim okolnostima poduzima sve neophodne mjere za osiguranje nastavka pouzdanog, ispravnog i zakonitog rada IPS BiH, najkasnije u roku od dva sata.

Članak 22.

(Upravljanje incidentima)

- (1) Sudionici IPS BiH su dužni dostaviti informacije Centralnoj banci o svim incidentima povezanim s IPS BiH.
- (2) Centralna banka surađuje sa sudionicima IPS BiH na rješavanje incidenata povezanih s IPS BiH.
- (3) Centralna banka može zahtijevati od sudionika IPS BiH da dostavi dodatne podatke, informacije, dokumente i druge relevantne evidencije o incidentu koji je prijavio sudionik IPS.
- (4) Centralna banka može definirati potrebne korektivne mjere i maksimalno vrijeme za njihovo izvršenje kojih se sudionik IPS BiH mora pridržavati radi rješavanja incidenta i njegovog uzroka.

Članak 23.

(Podržane vrste transakcija)

IPS BiH podržava sve vrste platnih transakcija sukladno tehničkoj dokumentaciji IPS BiH.

Članak 24.

(Dostupnost)

Sudionik IPS BiH mora omogućiti prijem i slanje instant platnih naloga.

Članak 25.

(Podatci o platnom nalogu)

- (1) Poruka instant plaćanja (i povezani skup podataka) predviđaju polje za podatke o doznaci, koje se može koristiti za prijenos nestrukturiranih podataka o doznaci do 140 znakova.

- (3) Podatke o doznaci koje dostavi nalogodavac u instrukciji za instant platni nalog sudionik IPS BiH na strani nalogodavca mora proslijediti u cijelosti i bez izmjena sudioniku IPS BiH na strani primatelja.
- (4) Sudionik na strani korisnika mora primatelju dostaviti primljene podatke o doznaci u cijelosti i bez izmjena.
- (5) Sudionik IPS BiH mora vršiti obradu, (uključujući redovite tokove obrade i tokove obrade iznimki), sukladno ovim pravilima rada IPS i povezanoj tehničkoj dokumentaciji IPS BiH.
- (6) Plaćanja s datumom i vremenima iz budućnosti nisu dozvoljena.
- (7) Sudionik IPS BiH mora pravodobno generirati vremenske oznake iniciranja transakcije i sve druge vremenske oznake za sve transakcije i događaje povezane s IPS BiH, sukladno Tehničkoj dokumentaciji IPS BiH.
- (8) Sudionik IPS BiH mora poštivati obveze u vezi sa skupovima podataka i atributima, sukladno Tehničkoj dokumentaciji IPS BiH.

Članak 26.

(Identifikacija sudionika i računa klijenata sudionika u IPS)

- (1) Svi sudionici IPS BiH sukladno ovim pravilima rada će biti jedinstveno identificirani putem BIC-11.
- (2) Računi za plaćanje klijenata sudionika IPS BiH identificiraju se IBAN-om.

Članak 27.

(Opoziv i zahtjev za opoziv)

- (1) Opoziv u IPS BiH nastaje kada sudionik na strani nalogodavca zatraži poništenje transakcije instant plaćanja.
- (2) Sudionik IPS BiH mora generirati vremensku oznaku iniciranja transakcije kada kreira poruku opoziva, odnosno zahtjeva za opoziv.
- (3) Sudionik IPS BiH koji postupa kao inicijator opoziva može pokrenuti opoziv, odnosno zahtjev za opoziv, u okviru maksimalnog broja dana predviđenih za opoziv odnosno u roku od 13 mjeseci.
- (4) U okviru maksimalnog broja dana predviđenih za odgovor na opoziv inicijator opoziva ne može pokrenuti novi zahtjev za opoziv.
- (5) Sudionik IPS BiH primatelj zahtjeva za opoziv dužan je odgovoriti na zahtjev u roku od 15 radnih dana.

Članak 28.

(Inicijator opoziva)

- (1) Opoziv instant plaćanja može pokrenuti sudionik IPS BiH na strani nalogodavca (inicijator opoziva) na način da zatraži poništenje transakcije instant plaćanja. Postupak opoziva može pokrenuti samo inicijator opoziva, koji to može učiniti u ime nalogodavca.
- (2) Inicijator opoziva opoziv može pokrenuti u sljedećim slučajevima:
 - a) slanje duplikata,
 - b) tehnički problemi koji su doveli do pogrešne transakcije,
 - c) prevarna inicirana instrukcija.
- (3) Zahtjev za opoziv od strane nalogodavca može pokrenuti inicijator opoziva nakon što nalogodavac zatraži od inicijatora opoziva povrat sredstava po osnovi poravnate transakcije instant plaćanja, iz razloga koji nije slanje duplikata, tehnički problemi koji su doveli do pogrešnih transakcija instant plaćanja ili prevarno inicirana instrukcija instant plaćanja.
- (4) Inicijator opoziva može odbiti zahtjev nalogodavca za pokretanje opoziva ili zahtjeva za opoziv ukoliko je taj zahtjev podnesen nakon isteka broja dana predviđenog za opoziv, računajući od datuma izvršenja prvobitne transakcije instant plaćanja.
- (5) Inicijator opoziva mora obavijestiti nalogodavca da vraćeni iznos može biti jednak prvobitnom iznosu plaćanja ili manji od njega.
- (6) Inicijator opoziva ne može poslati drugi opoziv ili zahtjev za opoziv koji se odnosi na poravnato instant plaćanje nakon što primatelj opoziva dostavi pozitivan ili negativan odgovor.
- (7) Inicijator opoziva može, na kraju razdoblja predviđenog za odgovor od strane primatelja opoziva, poslati zahtjev za ažuriranje statusa ako inicijator opoziva nije primio nikakav odgovor od primatelja opoziva.
- (8) Prilikom prijema i obrade povrata plaćanja, inicijator opoziva mora se pridržavati obveza propisanih ovim pravilima rada.
- (9) Inicijator opoziva suglasan je da se iznos koji se vraća može razlikovati od prvobitnog iznosa instant plaćanja, jer primatelj opoziva može odlučiti da inicijatoru opoziva naplati naknadu.
- (10) Inicijator opoziva mora odobriti (kreditirati) račun za plaćanje nalogodavca za iznos pozitivnog odgovora na opoziv.

Članak 29.

(Primatelj opoziva)

- (1) Primatelj opoziva mora odgovoriti na zahtjev za opoziv u roku od 15 radnih dana.

(2) Odgovor na zahtjev za opoziv može biti pozitivan ili negativan. U slučaju pozitivnog odgovora, primatelj opoziva vrši povrat sredstava (povrat plaćanja pacs 004). U slučaju negativnog odgovora, primatelj opoziva je obavezan navesti razlog za takvo postupanje, što može biti:

- a) na računu za plaćanje nema dovoljno sredstava,
- b) račun za plaćanje je zatvoren,
- c) postoji pravni razlog, koji je potrebno jasno tekstualno obrazložiti,
- d) primatelj odbio dati suglasnost (ako je suglasnost potrebna),
- e) primatelj nije dostavio odgovor u predviđenom roku,
- f) prvobitna transakcija instant plaćanja nikada nije primljena,
- g) sredstva iz prvobitne transakcije instant plaćanja već su vraćena.

(3) Primatelj opoziva može izvršiti naplatu naknade inicijatora opoziva samo u slučaju pozitivnog odgovora.

Članak 30.

(Istraga)

(1) Sudionik IPS BiH na strani nalogodavca može koristiti postupak istrage u iznimnim situacijama povezanim s instant plaćanjima i zahtjevom za opoziv, u kojima sudionik IPS BiH na strani nalogodavca nije primio nikakvu poruku potvrde nakon što je isteklo vrijeme za čekanje (vremensko ograničenje istrage i Odgoda istrage za poruke koje se ne odnose na plaćanje) sukladno Prilogu 3. ovih pravila rada.

(2) Sudionik IPS BiH mora generirati vremensku oznaku iniciranja transakcije kada kreira poruku zahtjeva za istragu. Vremenska oznaka označava početnu točku u vremenu ciklusa vremena izvršenja za zahtjev za istragu.

(3) IPS BiH ne nameće vrijeme obrade, ne utvrđuje vremensko ograničenje od početka do kraja i ne vrši nikakve provjere isteka vremenskih ograničenja.

Članak 31.

(Upravljanje rizicima i sigurnost)

(1) Sudionik IPS BiH mora postupati sukladno svim primjenjivim zakonima i propisima u Bosni i Hercegovini i obvezama u vezi sa SPN/FTA i sankcijama.

(2) Sudionici u IPS BiH su dužni postupati sukladno primjenjivim postupcima i osigurati da su njihovi interni sustavi adekvatno zaštićeni od internih i eksternih rizika i sigurnosnih prijetnji.

(3) Sudionici u IPS BiH su dužni osigurati povjerljivost, integritet i sigurnost svojih podataka i informacija sukladno primjenjivim zakonima, pravilima i propisima o zaštiti podataka, upravljanju rizicima i sigurnosti koje objavljuje Centralna banka ili bilo koje drugo regulatorno tijelo u Bosni i Hercegovini.

(4) Sudionik IPS BiH dužan je odmah i bez odgađanja prijaviti Centralnoj banci sve sigurnosne incidente i sve prevarne ili sumnjive aktivnosti koje se dešavaju u okviru IPS BiH ili u sustavima povezanim s IPS BiH.

(5) Sudionik IPS BiH odgovoran je za sigurnost i zaštitu podataka u vezi s IPS BiH, čak i ako sudionik povjeri konekcije ili druge usluge bilo kojim vanjskim stranama.

(6) Sudionik IPS BiH dužan je preispitivati učinak i primjenjivost svojih kontrola i/ili mehanizama upravljanja rizicima i sigurnošću, te izvršiti potrebna poboljšanja ili nadogradnje radi postupanja po svim promjenjivim rizicima i/ili prijetnjama.

(7) Sudionik IPS BiH mora osigurati da platni nalozi koji se razmjenjuju kroz IPS BiH ne krše zakone povezane sa sprečavanjem pranja novca, financiranjem terorizma ili sličnim krivičnim djelima. U slučaju bilo kakvog odstupanja od navedenog, sudionik IPS BiH mora takve slučajeve odmah prijaviti Centralnoj banci.

(8) Sudionik IPS BiH dužan je osigurati da se, prilikom odobravanja pristupa IPS BiH, prava pristupa dodjeljuju sukladno sigurnosnim principima razdvajanja dužnosti i najmanjih privilegija. Centralna banka može periodično preispitivati ta prava pristupa.

(9) Sudionik IPS BiH mora pratiti i osigurati da njegov pružatelj mrežnih usluga za IPS BiH u svakom trenutku osigurava aktivnu vezu s IPS BiH platformom i održava status pružatelja mrežnih usluga za IPS BiH.

Članak 32.

(Upravljanje podacima)

Sudionik IPS BiH dužan je uspostaviti odgovarajuće postupke za arhiviranje i vođenje evidencija, uključujući određivanje razdoblja čuvanja evidencija o podacima. Sudionici IPS BiH su dužni čuvati podatke, informacije i evidencije tijekom razdoblja čuvanja, sukladno relevantnim propisima o zaštiti i arhiviranju podataka.

Članak 33.

(Upravljanje nedostupnošću)

(1) Sudionik IPS BiH mora biti sposoban obrađivati instrukcije za instant plaćanja i transakcije sukladno ovim pravilima rada, 24 sata dnevno, tijekom svih kalendarskih dana u godini, osim

u razdobljima dozvoljenog prekida rada o kojima Centralna banka pravodobno obavještava sudionike.

(2) Ova obveza obuhvaća i sve mjere za osiguranje kontinuiteta poslovanja koje je sudionik IPS BiH uspostavio samostalno ili koje su uspostavljene u njegovo ime, a koje imaju za cilj osigurati neprekidnu obradu instrukcija za instant plaćanja i transakcija.

(3) Sudionik IPS BiH mora obavijestiti Centralnu banku najmanje dva radna dana unaprijed ili i kraće u iznimnim okolnostima o svakoj planiranoj nedostupnosti koja bi mogla ili će utjecati na IPS BiH. Obavještenje treba sadržati sve detalje o utjecaju nedostupnosti i njenim uzrocima.

(4) Sudionik IPS BiH je dužan odmah obavijestiti svoje klijente o svakoj planiranoj ili neplaniranoj nedostupnosti.

(5) Sudionik IPS BiH mora odmah obavijestiti Centralnu banku o svakoj neplaniranoj nedostupnosti koja bi mogla ili će utjecati na IPS BiH.

(6) Sudionik IPS dužan je unaprijed obavijestiti svoje klijente o svakoj planiranoj i neplaniranoj nedostupnosti koja može ili će utjecati na IPS BiH.

(7) Izravni sudionik IPS BiH koji sponzorira neizravnog sudionika dužan je odmah obavijestiti svoje neizravne sudionike, uključujući Centralnu banku, o svakoj planiranoj nedostupnosti ako planirano održavanje utječe na usluge koje se pružaju njegovim dostupnim stranama.

(8) Izravni sudionik IPS BiH koji sponzorira neizravnog sudionika dužan ga je odmah obavijestiti uključujući Centralnu banku, o svakoj neplaniranoj nedostupnosti.

DIO PETI: Administracija statusa sudionika

Članak 34.

(Suspendizija i isključenje)

(1) Centralna banka može suspendirati ili isključiti sudionika IPS BiH ili poduzeti druge odgovarajuće mjere radi osiguranja sigurnog, učinkovitog i djelotvornog rada IPS BiH ako se utvrdi da je sudionik prekršio ova pravila rada.

(2) Centralna banka će pravodobno obavijestiti ostale sudionike u IPS BiH o suspendiziji ili isključenju drugog sudionika IPS BiH.

(3) U slučaju suspendizije ili isključenja izravnog sudionika, njegov neizravni sudionik rad u IPS BiH može ostvariti samo preko drugog izravnog sudionika.

Članak 35.

(Suspendzija)

Centralna banka može suspendirati sudionika IPS BiH kod kojeg utvrdi nesuklađenost s pravilima rada IPS BiH, čime mu onemogućava rad u IPS BiH u određenom razdoblju.

Članak 36.

(Isključenje)

(1) Centralna banka isključuje sudionika kod kojeg utvrdi kontinuiranu neusklađenost s pravilima rada IPS BiH.

(2) Isključeni sudionik IPS BiH nema pravo na povrat, u cijelosti ili djelimično, bilo kojih naknada koje su nastale i/ili koje je platio prije datuma isključenja ili nakon toga.

(3) Isključenje se smatra konačnim i neopozivim i isključeni sudionik IPS BiH za ponovno sudjelovanje u sustavu mora ispuniti uvjete propisane člankom 5. ovih pravila rada.

Članak 37.

(Istupanje)

(1) Banka izravni sudionik IPS BiH koja ne podliježe obvezi iz članka 7. ovih pravila rada kao i neizravni sudionici mogu na vlastiti zahtjev istupiti iz IPS BiH.

(2) Zahtjev za istupanje se podnosi u pisanoj formi, tri mjeseca prije željenog datuma istupanja.

(3) Ako je izravni sudionik koji istupa u funkciji sponzora neizravnog sudionika, prilikom podnošenja zahtjeva iz stava (2) ovog članka dužan je o istom obavijestiti svog neizravnog sudionika.

Članak 38.

(Ograničenje slanja naloga)

(1) Centralna banka će banci sudioniku na strani nalogodavca onemogućiti slanje naloga za plaćanje u slučaju dva uzastopna razdoblja neispunjenja obvezne rezerve, sukladno propisu Centralne banke koji uređuje postupanje banaka po računu rezervi.

(2) Banka sudionik iz stavka (1) ovog članka je obvezna osigurati prijem naloga za plaćanje od drugih sudionika.

Članak 39.

(Rješavanje sporova)

Centralna banka sudjeluje u rješavanju eventualnih sporova koji mogu nastati zbog neusklađenog postupanja sudionika IPS BiH s pravilima rada sustava, na način da donosi

preporuke za postupanje sudionika IPS BiH, a s ciljem pronalaska mirnog rješenja koje će zadovoljiti sve zainteresirane strane.

DIO ŠESTI: Dodatni servisi IPS BiH

Članak 40.

(Vrste dodatnih servisa)

U cilju osiguravanja sigurnog, pouzdanog i učinkovitog rada IPS BiH i poravnanja instant platnih naloga u IPS BiH, Centralna banka može uspostaviti servise za uslugu provjere primatelja, uslugu korištenja alternativnog načina identifikacije klijenta sudionika (alias baza), kao i druge slične servise koji služe istoj namjeni

DIO SEDMI: Prijelazne i završne odredbe

Članak 41.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u “Službenom glasniku BiH”, a objavit će se i u “Službenim novinama Federacije BiH”, “Službenom glasniku Republike Srpske” i “Službenom glasniku Brčko distrikta BiH”.

Broj: UV-122-02-1024-G/26
Sarajevo, 10.07.2026. godine

**Predsjedateljica
Upravnog vijeća Centralne banke
Bosne i Hercegovine**

**GUVERNERKA
dr. Jasmina Selimović**

Selma Jasmina Selimovic 155

CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE

**OBRAZAC: IZJAVA O PRIHVAĆANJU PRAVILA RADA
IPS BIH****PODATCI O SUDIONIKU**

Naziv sudionika (iz sudskog registra)	
SWIFT BIC za IPS	
Adresa	
Poštanski broj	
Mjesto	
Telefon	

Izjavljujem da u cijelosti prihvaćam operativna pravila za IPS BiH propisana Odlukom o operativnim pravilima za IPS BiH ("Službeni glasnik BiH", broj: _____)

Mjesto i datum

Pečat i potpis ovlaštene osobe

M.P.

Napomena: popunjenu izjavu poslati poštom na adresu Maršala Tita 25, 71000 Sarajevo.

PRILOG 2.

CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE

OBRAZAC: ZAHTJEV ZA AKTIVACIJU/DEAKTIVACIJU OVLAŠTENE OSOBE SUDIONIKA IPS BIH**PODATCI O SUDIONIKU**

Naziv sudionika (iz sudskog registra)	
SWIFT BIC za IPS	
Adresa	
Poštanski broj	
Mjesto	
Telefon	

PODATCI O OVLAŠTENJOJ OSOBI ZA RAD U IPS-u

Ime i prezime	
E-mail adresa sudionika	
Kontakt-telefon	

Označiti znakom „X“

Aktivacija (nova ovlaštena osoba ili izmijenjene ovlasti postojeće ovlaštene osobe)		Deaktivacija ovlaštene osobe (svih ovlasti)	
☐	Aplikacija RDM	☐	Aplikacija RDM
☐	Aplikacija TIPS	☐	Aplikacija TIPS
☐	Instruct Liquidity Transfer	Deaktivacija ovlaštene osobe od datuma: _____ godine	
☐	Query All		
☐	Modifying CMB Blocking Status		
☐	Adjust CMB Limit	E-mail adresa na koju želite da se dostavi informacija o deaktivaciji ovlaštene osobe: _____@_____	
☐	Display Broadcast		
☐	New Broadcast		

Mjesto i datum

Pečat i potpis

M.P.

Napomena: popunjen zahtjev poslati poštom na adresu Maršala Tita 25, 71000 Sarajevo.

Parametri IPS BiH

- SCT INST: vremenska oznaka (Timeout): 7 sekundi
- HARD TIMEOUT: 10 sekundi
- Odgoda (Offset) na strani nalogodavca: 1 sekunda
- Odgoda (Offset) na strani korisnika: 0 sekundi
- Vremensko ograničenje (Timeout) za IPT1: 6 sekundi (Vremensko ograničenje za SCTInst vremensku oznaku minus odgoda (Offset) na strani nalogodavca)
- Vremensko ograničenje (Timeout) za IPT2: 7 sekundi: (Vremensko ograničenje za SCTInst vremensku oznaku plus odgoda (Offset) na strani korisnika)
- Maksimalno vrijeme izvršenja za instant plaćanja: 5 sekundi
- Odgoda (Offset) istrage za poruke o plaćanju: 2 sekunde
- Vremensko ograničenje istrage: 9 sekundi (vremensko ograničenje za SCTInst vremensku oznaku plus odgoda (Offset) istrage)
- Odgoda (Offset) istrage za poruke koje se ne odnose na plaćanje: petnaest (15) radnih dana